УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИН-ТУТ ... ПРАВА

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 205 (5879) | 5 верасня 1937 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЛОЗУНГІ ДА XXIII МІЖНАРОДНАГА ЮНАЦКАГА ДНЯ

1. Няхай жыве XXIII Міжнародны Юнацкі дзень — дзень барацьбы працоўнай моладзі ўсяго свету супроць імперыялістычнай вайны і фашызма, за мір, за соцыялізм!

2. Палкае прывітанне вялікаму Сталіну ад совецкай моладзі! Няхай жыве наш настаўнік і друг, правадыр народаў таварыш Сталін!

3. Маладыя пролетарыі, працоўная моладзь капіталістычных краін! Згуртоўвайцеся ў адзіны фронт барацьбы супроць фашызма — смяротнага ворага нашай маладосці!

4. Брацкае прывітанне гераічнай моладзі Іспаніі! Няхай жыве федэрацыя Аб'яднанай соцыялістычнай моладзі Іспаніі!

5. Большэвіцкае прывітанне рэволюцыйным пролетарыям Германіі! Няхай жыве гераічная комуністычная партыя Германіі! Няхай жыве таварыш Тэльман!

6. Няхай жыве кітайскі народ, які змагаецца супроць японскіх захватчыкаў! Няхай жыве комуністычная партыя і комуністычны саюз моладзі Кітая!

7. Фашысты рыхтуюць новую сусветную бойню і напад на СССР. Маладое пакаленне ўсяго земнага шара! Змагайцеся за мір, супроць небяспекі вайны! Абараняйце Совецкі Саюз — бацькаўшчыну міжнароднага пролетарыята! Няхай жыве совецкая мірная палітыка!

8. «Беззаветная абарона соцыялістычнай бацькаўшчыны, умацаванне яе магутнасці, добрабыту і славы—ёсць самы святы і кроўны абавязак члена ВЛКСМ» (праграма ВЛКСМ).

9. «Мы стаім за мір і адстойваем справу міру. Але мы не баімся пагроз і гатовы адказаць ударам на ўдар падпальшчыкаў вайны» (Сталін).

10. Няхай жыве наша родная, непераможная Чырвоная Армія — магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны вартавы заваяванняў Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі!

Няхай жыве першы маршал Совецкага Саюза, жалезны нарком абароны таварыш Варашылаў!

11. Гарачае прывітанне слаўным героям-лётчыкам—Чкалаву, Байдукову, Белякову, Громаву, Юмашову, Даніліну, зрабіўшым беспрыкладныя гістарычныя пералёты Масква—Паўночны полюс—Паўночная Амерыка!

12. Палкае прывітанне ад совецкай моладзі адважным палярнікам — заваявацелям Паўночнага полюса!

13. Няхай жыве слаўны рулявы Комінтэрна, бясстрашны змагар супроць фашызма таварыш Дзімітраў!

14. «Трэба, каб дух інтэрнацыяналізма вітал заўсёды над комсамолам» (Сталін). Выхаваем моладзь нашай краіны ў духу вялікага братства працоўных ўсяго свету!

15. Мацней згуртуем усю працоўную моладзь вакол совецкай улады! Няхай жыве совецкі ўрад і яго слаўны кіраўнік таварыш Молатаў!

16. Совецкая моладзь—адзіная моладзь у свеце, атрымаўшая поўнасцю права на працу, на асвету і права на адпачынак. Дзякуй таварышу Сталіну за шчаслівую юнасць!

17. Комсамольцы і комсамолкі! «Будзьце дастойнымі сынамі і дочкамі нашай мацеры—Усесаюзнай комуністычнай партыі» (Сталін).

Няхай жыве вялікая партыя большэвікоў і яе ленінска-сталінскі ЦК!

18. «Няхай жыве совецкая моладзь!» (Сталін).

19. Марксісцка-ленінская тэорыя — астрэйшая зброя ў барацьбе пролетарыята. Комсамольцы і комсамолкі, вывучайце вялікія ідэі Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна! Няхай жыве ленінізм!

20. Прывітанне новаму папаўненню Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі — прызыўнікам!

21. Вышэй сцяг соцыялістычнага спаборніцтва! Шырэй размах стаханаўскага руху! Маладыя рабочыя і калгаснікі, уключайцеся ў спаборніцтва, прысвечанае 20-ці годдзю Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі!

22. Маладыя калгаснікі і калгасніцы! Змагайцеся за вытворчасць 7—8 мільярдаў пудоў зерня ў год! За высокую прадукцыйнасць жывёлагадоўлі!

23. Вучні совецкай школы! Авалодвайце ведамі па ўсіх галінах навукі! Будзьце выдатнікамі вучобы!

24. Няхай жывуць совецкія дзяўчаты — слаўныя дочкі соцыялістычнай радзімы!

25. Прывітанне рэволюцыйнай моладзі капіталістычных краін! Няхай жыве Комуністычны Інтэрнацыянал Моладзі!

26. Гісторыя большэвізма — лепшая школа барацьбы і жыцця для маладога пакалення. Комсамольцы, маладыя працоўныя, вывучайце гісторыю партыі Леніна—Сталіна!

27. Выкаранім ворагаў народа, трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў, тэрарыстаў і дыверсантаў — агентаў фашызма! Смерць здраднікам радзімы!

28. Па-большэвіцку падрыхтуемся да выбараў у Советы! Выбярэм у советы дэпутатаў працоўных самых лепшых і дастойных людзей, беззаветна адданых совецкай уладзе і комуністычнай партыі!

29. Трацкісцка-бухарынскія здраднікі хацелі адабраць у совецкага народа і нашай моладзі радаснае, забяспечанае жыццё. Ніякай літасці ворагам народа — здраднікам соцыялістычнай радзімы!

30. Разграмім без астатку трацкісцка-бухарынскіх шкоднікаў, шпіёнаў і тэрарыстаў, якія прабраліся ў ленінскі комсамол і ў яго кіраўніцтва! Вышэй узнімем большэвіцкую пільнасць комсамольцаў!

31. Самакрытыка — аснова большэвіцкага выхавання кадраў. Шырэй разгорнем самакрытыку ў ленінскім комсамоле!

32. Палітычнае і бытавое разлажэнне, п'янкі — галоўны метад варожай работы сярод моладзі. Арганізуем бязлітасную барацьбу з п'янкамі!

33. Быт неадлучны ад палітыкі. Маральная чыстата комсамольца — надзейная гарантыя ад палітычнага разлажэння!

34. Злобныя ворагі совецкага народа імкнуліся падарваць магутнасць Чырвонай Арміі. Маладыя байцы Чырвонай Арміі! У адказ на проіскі ворагаў павысім баявую і палітычную падрыхтоўку!

35. Царкоўнікі і сектанты імкнуцца атруціць свядомасць моладзі і дзяцей ядам рэлігіі. Дадзім рашучы адпор варожай, падрыўной рабоце мракабесаў! Шырэй разгорнем антырэлігійную прапаганду!

36. Няхай жыве Сталінская Канстытуцыя—Канстытуцыя перамогшага соцыялізма і сапраўднага дэмакратызма!

37. Гарачае комсамольскае прывітанне выдатнаму майстру сталінскага стылю работы — Наркому цяжкай прамысловасці Л. М. Кагановічу!

38. Комсамольцы і комсамолкі! «Вучыцеся большэвізму і вядзіце наперад хістаючыхся! Балбачыце паменш, працуйце пабольш — і справа ў вас выйдзе напэўна» (Сталін).

39. Гарачае комсамольскае прывітанне пасланцу ленінска-сталінскага ЦК ВКП(б), нястомнаму змагару з ворагамі совецкага народа — Н. І. Ежову! Няхай жыве верны вартавы рэволюцыі — НКВД!

40. Няхай жывуць совецкія дзеці! Яшчэ большымі клопатамі і любоўю акружым нашых дзяцей!

За ўмацаванне выхаваўчай работы ў школах і піонерскіх атрадах!

41. Комсамольцы і комсамолкі, моладзь Совецкага Саюза! Цясней згуртуемся вакол вялікай большэвіцкай партыі! Няхай жыве непераможны сцяг Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна! Аддадзім усе нашы сілы, усё полымя нашай маладосці вялікай справе комунізма!

ЦК ВЛКСМ.

НАСУСТРАЧ X З'ЕЗДУ ПРОФСАЮЗАЎ СССР

З кожным годам расце ў нас лік працоўных, яднаемых профсаюзамі. У СССР, дзе з беспрацоўем пакончана навекі, дзе прамысловасць бесперапынна развіваецца, праца кожнага грамадзяніна знаходзіць сабе прымяненне. Рады фабрычна-заводскіх рабочых штогодна папаўняюцца. Прыходзіць моладзь, скончыўшая школы і тэхнікумы, прыходзяць байцы Чырвонай Арміі, адслужыўшыя свой тэрмін у воінскіх часцях. 22 мільёны грамадзян аб'яднаны ў профсаюзы. Гіганцкая армія!

Выбары фабрычна-заводскіх і мясцовых камітэтаў, прайшоўшыя па ўсёй краіне, паказалі велізарны інтарэс працоўнай масы да работы сваіх прафесіянальных саюзаў. На шматлікіх сходах рабочыя, служачыя, інжынеры і тэхнікі гаварылі аб каласальных дасягненнях соцыялістычнага будаўніцтва, аб няўхільным павышэнні заработнай платы, павышэнні матэрыяльнага і культурнага ўзроўню мас працоўных. Разам з тым, у выступленнях на з'ездах і сходах падкрэслівалася велізарная роля, якую павінны яшчэ адыграць профсаюзы, як школа комунізма.

На профсаюзных сходах выпрацоўваецца далейшая праграма работы, якая прывядзе совецкі прафесіянальны рух да вялікага ўздыму.

Выдатным адлюстраваннем настрояў рабочага класа нашай краіны з'яўляецца зварот маскоўскіх стаханаўцаў, апублікаваны ўчора ў газетах. Высокае імкненне працоўных нашай краіны сустрэць 20-ю гадавіну Вялікай соцыялістычнай рэволюцыі новымі перамогамі павінна быць ператворана ў жыццё большэвіцкімі профсаюзамі — гэтымі гіганцкімі масавымі арганізацыямі, увабраўшымі ў сябе амаль увесь рабочы клас.

Побач з гэтым прафесіянальныя сходы адбываліся ў абстаноўцы рэзкай крытыкі маючыхся недахопаў. Кандыдаты, выстаўляемыя ў нізавыя камітэты, падвяргаліся старанпаму абмеркаванню. Нягодныя работнікі адсейваліся. У працэсе выбараў было вылучана да кіраўніцтва арганізацыямі шмат новых людзей, вырасшых за гады сталінскіх пяцігодак, здольных, культурных, адданых партыі і яе Сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту. На заводзе «Шарыкападшыпнік» пры выбарах у заводскі камітэт інжынер-стаханавец тав. Юсім, вылучаны на пасаду дырэктара завода, атрымаў пры тайным галасаванні больш 12.000 галасоў. Вось яркае сведчанне папулярнасці новых людзей сярод рабочых!

Рабочыя, служачыя, спецыялісты самым фактам свайго актыўнейшага ўдзелу ў выбарах паказалі, як яны даражаць прафесіянальнымі саюзамі. Профсаюз дораг масе, як школа комунізма, як шлях далучэння да дзяржаўнай дзейнасці, як арганізацыя, паляпшаючая ўмовы жыцця і працы.

Трацкісцка-бухарынскія мярзотнікі, якія месцамі прабраліся да руля профсаюзнага кіраўніцтва, прыклалі нямала стараннаяў да таго, каб разваліць прафесіянальную работу, выхаласціць з яе палітычны змест, пабудаваць непраніцальную сцяну паміж працоўнымі і профсаюзным апаратам, загнаць совецкі профрух у тупік трэд-юніянізма.

У тых звеннях, дзе ім удалося нашкодзіць, мы бачым адрыў прафесіянальнага апарата ад мас з усімі выцякаючымі адсюль вынікамі — забвеннем інтарэсаў працоўных, страшэнным бюракратызмам, жорсткім заціскам самакрытыкі.

У нас часамі прыходзіцца сутыкацца з пагардай да профсаюзнай работы. Гэта пагарда можа нараджацца толькі ў рэзультаце страты палітычнага чуцця, у рэзультаце злачыннага забвення жыццёвых інтарэсаў працоўных мас. І іменна пагарда да профсаюзнай работы з боку некаторых партыйных арганізацый развязвала рукі варожым, балотным, бюракратычным элементам, якія ўмацаваліся там, дзе не было пільнасці, зоркасці, дзе панавалі бясклапотнасць і палітычная лёгкадумнасць.

У сучасны момант праходзяць усесаюзныя галінныя з'езды профсаюзаў. Дэлегаты, пасланыя фабрыкамі, заводамі, установамі, рэзка крытыкуюць нягодных кіраўнікоў, намячаюць шляхі ўмацавання профсаюзаў, праграму будучай работы. Гэтыя з'езды наглядна паказваюць, як зырас палітычны ўзровень мас.

На з'ездах прафесіянальных саюзаў дэлегаты справядліва робяць упор на выяўленне недахопаў, не здавальняючыся прарабленым, бо профарганізацыі далёка не скарысталі ўсіх прадастаўленых ім совецкай дзяржавай сродкаў для далейшага паляпшэння культурна-бытавых умоў рабочых і служачых. Разам з тым з'езды падводзяць вынік і гіганцкай рабоце, праробляемай у нашай краіне ў галіне соцыяльнага страхавання, аховы працы і здароўя рабочых і служачых, у галіне арганізацыі адпачынку, забаў, вучобы. За буйнымі недахопамі ў рабоце профсаюзаў нельга не бачыць гэтай велізарнай станоўчай работы. Толькі злобствуючыя мяшчане ці ворагі могуць суцэльна ахайваць усю работу профсаюзаў і ўсіх прафесіянальных работнікаў валіць у адну кучу, як нягодных. Палітычна шкодную лінію вядзе таму орган ВЦСПС —«Труд». Як гэта відаць з публікуемага намі сёння агляду друку, «Труд», асвятляючы ход з'ездаў профсаюзаў, чуе на іх толькі «заціск самакрытыкі», «адвакацкія прамовы» і бачыць там адных толькі «палітычных сляпцоў», «абюракраціўшыхся», «адарваўшыхся». Рэдактар газеты «Труд» тав. Папоў з рвеннем, дастойным лепшага прымянення, ахайвае профработнікаў усіх пагалоўна, без разбору.

Галінныя з'езды выберуць штабы прафесіянальнага руху — цэнтральныя камітэты саюзаў. Туды павінны быць пасланы лепшыя людзі, якія карыстаюцца давер'ем мас, адданыя партыі і інтарэсам народу, якія не баяцца работы, здольныя забяспечваць жывую сувязь з працоўнымі масамі, здольныя забяспечыць сапраўднае большэвіцкае кіраўніцтва нізавымі прафесіянальнымі арганізацыямі.

Міхаіл Іванавіч Калінін, які прысутнічаў у якасці дэлегата Кіраўскага завода на з'ездзе профсаюза рабочых цяжкага машынабудаўніцтва, у сваім выступленні сказаў: «У профсаюзных арганізацыях ёсць велізарнае поле дзейнасці. І іх работа будзе тым лепш, чым больш яны будуць адчуваць сваю адказнасць, як прадстаўнікі рабочага класа — гаспадара вялікай краіны перамогшага соцыялізма».

Блізіцца X з'езд профсаюзаў СССР. Значэнне яго велізарна. X з'езд павінен з'явіцца гістарычным этапам совецкага профруху. Было-б глупствам меркаваць, што падрыхтоўка Усесаюзнага з'езда з'яўляецца справай толькі работнікаў профсаюзнага апарата, кампетэнцыяй Палаца працы. У падрыхтоўку павінны ўключыцца ўсе партыйныя і совецкія арганізацыі, друк, радыё, кіно, выдавецтвы.

Дэлегаты X з'езда будуць выбірацца на галінных з'ездах і, што асабліва важна, непасрэдна на буйных прадпрыемствах, налічваючых 15.000 членаў профсаюзаў і больш. Выбары на гэты з'езд, праводзімыя на аснове тайнага галасавання, ушчыльную падводзяць мільёны нашых выбаршчыкаў да совецкіх выбараў. Гэта надае асаблівае значэнне падрыхтоўкі да X з'езда профсаюзаў.

Насустрач з'езду — новую магутную хвалю стаханаўскага руху, насустрач з'езду — вытворчы і грамадскі ўздым мас, насустрач з'езду — паток прапаноў, пажаданняў, патрабаванняў!

X Усесаюзны з'езд прафесіянальных саюзаў, адлюстроўваючы патрабаванні мас, пакончыць з адставаннем работы профарганізацый і ўзніме іх дзейнасць да ўзроўню задач нашай вялікай эпохі.

(«ПРАВДА»).

НА СХОДЗЕ ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА СТАЛІНСКАГА РАЁНА

Учора адбыўся сход партыйнага актыва Сталінскага гаррайкома партыі. З дакладам аб рашэннях пятага пленума ЦК КП(б)Б выступіў сакратар Менскага гаркома партыі т. Літвін.

Пасля даклада разгарнуліся спрэчкі. Райком партыі, гаворыць т. Ліштымаў, мала ўдзяляе ўвагі малакалькасным пярвічным партыйным арганізацыям. Работнікі райкома не бываюць у такіх партыйных арганізацыях. Не аказвае райком дапамогі і ўноўабраным таварышам на кіруючую партыйную работу.

Тав. Фішкін расказвае аб абнаглеўшай дзейнасці ворагаў народа ў Вышэйшым совеце фізкультуры і спорта. Выкрытыя польскія шпіёны аставілі сваіх стаўленікаў. Парторг т. Фіялкін не мабілізоўвае комуністаў на актыўную барацьбу па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва.

Тав. Нахмановіч рэзка крытыкуе райком партыі і яго сакратар т. Дзяткову за дрэнную дапамогу партыйным арганізацыям ў выкрыцці і выкарчоўванні замаскаваўшыхся ворагаў народа.

— Партыйна-масавая работа ў загоне. Партыйныя арганізацыі мала прынялі перадавых праверэных рабочых, асабліва комсамольцаў, у рады партыі. У райкоме пад відам «зфармлення» розных дакументаў нярэдкі выпадкі цяганіны ў разглядзе спраў уступаючых у рады партыі.—гаварыў сакратар парткома МГС-2 т. Кац.

— Прэзрэнная банда польскіх шпіёнаў, пралезшая ў партыйны апарат,—гаворыць т. Сігналаў,—прылажыла сваю брудную лапу да зрыву партыйнай прапаганды. Ворагі наўмысля затрымлівалі вывучэнне паслякастрычніцкага перыяда гісторыі партыі. Яны адцягвалі ўвагу комуністаў ад барацьбы партыі з ворагамі народа. Па Сталінскаму раёну 70 проц. гурткоў гадамі сядзяць над дакастрычніцкіх тэмах.

— Агітацыйна-масавая работа на прадпрыемствах арганізавана дрэнна.—гаворыць т. Калушкін.—Звычайна партыйныя арганізацыі даручаюць агітатарам знаёміць рабочых з палітычнымі падзеямі ў час абедзеных перапынкаў. На агітацыю адводзіцца толькі 15—20 мінут. Гэта далёка недастаткова для таго, каб рабочым усебакова растлумачыць сутнасць гутаркі агітатара.

У спрэчках выказалася 10 таварышоў. Партыйны актыў прыняў рэзалюцыю.

Актыў прызнаў рашэнне бюро ЦК КП(б)Б аб становішчы партпрапаганды ў Менску правільным і адзначыў, што справа прапаганды развалена па віне гаркома, а ў Сталінскім раёне — па віне бюро райкома. Разам з гэтым актыў адзначыў, што сакратары парткомаў і парторгі справай прапаганды займаюцца недастаткова.

Пад бурныя, доўга незмаўкаючыя апладысменты і воклічы «ўра» актыў прыняў прывітальную тэлеграму любімаму правадыру працоўных, бацьку і другу беларускага народа таварышу Сталіну.

ПАКОНЧЫЦЬ З ФАШЫСЦКІМ БАНДЫТЫЗМАМ НА МОРЫ!

ПРАЦОЎНЫЯ БССР ПАТРАБУЮЦЬ РАШУЧАГА АДПОРУ ЗАРВАЎШЫМСЯ ПІРАТАМ, ПАТАПІЎШЫМ ПАРАХОДЫ „ТИМИРЯЗЕВ“ і „БЛАГОЕВ“

ДАДЗІМ РУІНУЮЧЫ АДПОР ФАШЫСЦКІМ ПІРАТАМ

Удзельнікі пераходу Менск — Кіеў у процівагазах і процііпрытных касцюмах— рабочыя Менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік», якія з поспехам заканчваюць заданне партыі і ўрада, абураны гнуснымі дзеяннямі морскіх піратаў, патапіўшых совецкі цеплаход.

Няхай ведаюць фашысты, што ніякія правакацыі не зломяць нашу магутнасць! Мы згуртуемся яшчэ мацней вакол партыі і любімага нашага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна і па першаму заклiку нашай партыі і ўрада дадзім руінуючы адпор усім, хто адважыцца сунуць свіное рыла ў наш совецкі агарод.

По даручэнню каманды — начальнік пахода КІСЕЛЬ, палітрук ДОРДЗІК.

ГНЕВАМ НАПОЎНЕНЫ НАШЫ СЭРЦЫ

Страшэнная вестка абляцела свет. Бязмежным гневам напоўнены нашы сэрцы. Нечуваныя злачынствы фашысцкіх піратаў, патапіўшых совецкія гандлёвыя судны, не астануцца беспакаранымі.

Па першаму заклiку партыі і ўрада ад штурвалаў пасажырскіх і экспедыцыйных самалётаў мы перасядзем у пілоцкія кабіны знішчальнікаў, бамбардыроўшчыкаў, разведчыкаў.

Не дазволім фашысцкай сволачы працягваць брудную лапу да здабытку вялікага совецкага народа!

Герой Совецкага Саюза М. СЛЕПНЁЎ.

Герой Совецкага Саюза П. ГАЛАВІН.

АГУЛЬНАГАРАДСКІ МІТЫНГ у БАРЫСАВЕ

БАРЫСАЎ, 4 верасня. Пасля атрымання па радыё паведамлення аб злачынным акце фашысцкіх бандытаў, якія патапілі совецкі карабль «Благоев», адбыліся агульнагарадскія мітынгі пратэсту ў новабарысаўскім парку і гарадскім садзе. Дзесяткі выступаўшых рабочых, байцоў, студэнтаў выказвалі сваё глыбокае абурэнне наглай фашысцкай правакацыяй.

— Мы не баімся ніякіх правакацый і авантур! Несакрушальна магутнасць совецкага народа, яго Чырвонай Арміі і флота, — заявіў прадстаўнік чыгуначнікаў т. Шапавалаў.

ГОЛАС СЛАЎНЫХ ПАГРАНІЧНІКАЎ

Ва ўсіх часцях пагранічнай і ўнутранай аховы НКВД БССР вестка аб патапленні фашысцкімі бандытамі совецкіх караблёў выклікала вялікае абурэнне. У пагранічных атрадах, на заставах і ў падраздзяленнях адбыліся шматлікія мітынгі пратэсту байцоў, камандзіраў і членаў іх сем'яў.

На подлую вылазку фашысцкіх піратаў байцы адказваюць узмацненнем пільнасці па ахове граніц, павышэннем якасці баявой і палітычнай вучобы. Выказваючы свой гнеў па поваду беспрыкладных бандыцкіх актаў, пагранічнікі прапануюць арганізаваць збор сродкаў на пабудову баявых караблёў і просяць совецкі ўрад прыняць меры да аховы совецкіх гандлёвых суднаў ваеннымі караблямі.

— Бачачы, што Совецкі Саюз паслядоўна і няўхільна праводзіць палітыку міру,—пішуць у сваёй рэзалюцыі байцы і камандзіры пагранатрада, якім камандуе палкавы камісар т. Чэчын,—фашысцкія агрэсары прабуюць выклікаць Совецкі Саюз на вайну. Патапленне гандлёвага судна—гэта акт трусасці і слабасці фашызма. Ён яшчэ раз даказвае, што фашызм—гэта вайна. Няхай памятаюць фашысты, што нашы граніцы моцна закрыты на замок, што мы заўсёды гатовы адказаць ударам на ўдар падпальшчыкаў вайны. Калі фашысцкі агрэсар пасмее напасці на нас, ён будзе знішчан.

Байцы і камандзіры пагранатрада, якім камандуе палкоўнік Грэчкін, у сваёй рэзалюцыі просяць урад прыняць такія меры, якія-б забяспечылі свабоднае і беспераішкоднае плаванне совецкіх параходаў ва ўсіх марах і акіянах.

— Будзем на чаку,—пішуць слаўныя пагранічнікі. — Будзем мацаваць нашу баявую магутнасць.

ГНЕЎ і НЯНАВІСЦЬ

Абурэнне нарастала з кожнай гадзінай. 3 верасня ўвесь калектыў студэнтаў і работнікаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта гаварыў аб нябачанай бандыцкай вылазцы фашысцкіх піратаў, якія патапілі совецкі цеплаход «Тимирязев». Учора з раніцы з хуткасцю маланкі распаўсюдзілася па універсітэту новая вестка: зарваўшыяся разбойнікі з вялікай дарогі патапілі яшчэ адзін совецкі цеплаход «Благоев». Абурэнню не было граніц. Яно вылілася ў многалюдны бурны мітынг студэнтаў і навуковых работнікаў БДУ.

Гнеў і нянавісць былі напісаны на тварах прысутных, калі прамоўцы гаварылі аб бандыцкіх вылазках правакатараў вайны.

— Мы, совецкія студэнты, — заяўлялі выступаўшыя, — запэўняем совецкі ўрад, нашага любімага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна, што мы ўсе да аднаго ў любую хвіліну гатовы замяніць кнігу на вінтоўку і стаць у рады гераічнай Чырвонай Арміі на абарону цэласці і недатыкальнасці нашай цудоўнай соцыялістычнай радзімы.

У прынятай рэзалюцыі студэнты і навуковыя работнікі БДУ просяць совецкі ўрад прыняць самыя рашучыя меры супроць зарваўшыхся піратаў і абавязваюцца яшчэ мацней згуртаваць свае рады вакол большэвіцкай партыі, совецкага ўрада і любімага Сталіна.

Ф. КАНСТАНЦІНАЎ.

МЫ АБАРОНІМ СВАЮ РАДЗІМУ

БАБРУЙСК, 4 верасня. З пачуццём вялікага гневу і абурэння сустрэлі працоўныя Бабруйшчыны весткі аб патапленні фашысцкімі піратамі совецкіх гандлёвых караблёў. На прадпрыемствах, у прамысловых арцелях і калгасах адбываюцца мітынгі пратэсту.

На мітынгу рабочых швейнай фабрыкі імя Дзяржынскага стаханавец т. Берковіч заявіў:

«Фашысты робяць усё для таго, каб распаліць новую сусветную бойню. Яны асмельваюцца нападаць на нашы совецкія караблі. Трэба нарэшце прызваць іх к парадку. Мы будзем яшчэ больш умацоўваць абараназдольнасць нашай краіны».

— Я іду заўтра прызывацца ў рады слаўнай Чырвонай Арміі,—заявіў на мітынгу рабочы завода імя Варашылава прызыўнік тав. **Максімчук**. Буду моцна трымаць у руках вінтоўку. Совецкі народ знішчыць фашысцкіх гадаў, калі яны асмеляцца ступіць на нашу родную совецкую зямлю.

Рабочыя кандытарскай фабрыкі «Чырвоны харчавік» просяць совецкі ўрад прыняць рашучыя меры для абароны совецкага гандлёвага флота ад нападу фашысцкіх разбойнікаў. Рабочыя абавязаліся палепшыць на фабрыцы абаронную работу і выканаць гадавы план да XX гадавіны Вялікага Кастрычніка.

* * *

ОРША, 4 верасня. Рабочыя, служачыя і калгаснікі на сваіх мітынгах і сходах выказваюць сваё глыбокае абурэнне подлай правакацыяй фашысцкіх бандытаў, заяўляюць аб сваёй гатоўнасці аддаць усе сілы на абарону соцыялістычнай радзімы.

Выказваючы агульную думку тысяч рабочых чыгуначнікаў, машыніст-стаханавец т. Мікуловіч у сваім выступленні сказаў:

«На новую правакацыю фашысцкіх піратаў мы адкажам яшчэ большай згуртаванасцю вакол нашай партыі і правадыра народаў таварыша Сталіна, павысім большэвіцкую пільнасць і канчаткова знішчым фашысцкіх шпіёнаў і шкоднікаў».

Калгаснікі сельгасарцелі «Ленінскія ўсходы» ў сваёй рэзалюцыі просяць совецкі ўрад прыняць самыя рашучыя меры супроць фашысцкіх бандытаў і забяспечыць бесперашкоднае плаванне совецкіх караблёў.

АБУЗДАЦЬ ФАШЫСЦКІХ РАЗБОЙНІКАЎ

Учора ў часе абедзенага перапынку на **менскім машынабудаўнічым заводзе імя Варашылава** ва ўсіх цэхах адбыліся мітынгі з повадаў новай разбойніцкай вылазкі фашысцкіх піратаў—патаплення совецкага парахода «Благоев».

— Совецкі народ памятае, — гаварылі ў сваіх выступленнях рабочыя завода,— як піраты патапілі совецкі цеплаход «Комсомол». Цяпер яны зноў выпрабоўваюць наша цярпенне. Няма межаў іх нагласці! Але мы ўпэўнены, што наш урад зможа даць дастойны адпор зарваўшымся разбойнікам. Мы сябе ў крыўду не дадзім!

Рабочыя завода імя Варашылава з пачуццём бязмежнага абурэння далучылі свой голас пратэсту да голасу мільёнаў совецкіх людзей і патрабавалі ад совецкага ўрада прыняць самыя рашучыя меры для абуздання гнусных злачынцаў.

ПРЫЕЗД КАМАНДЫ ЦЕПЛАХОДА „ТИМИРЯЗЕВ“ У ПАРЫЖ

ПАРЫЖ, 4 верасня. (БЕЛТА). Каманда патопленага піратамі ў Міжземным моры совецкага цеплахода «Тимирязев» прыбыла ўчора ў Парыж. На вакзале камандзе была наладжана прыязная сустрэча: яе сустракалі паверапы ў справах СССР тав. Гіршфельд, гандлёвы прадстаўнік тав. Папоў, увесь склад паўпрадства і совецкая калонія ў Парыжы, а таксама шматлікія прадстаўнікі французскага друку.

Расказы совецкіх маракоў аб акалічнасцях патаплення «Тимирязева» — лішняе выкрыццё сапраўднай прыроды «таямнічых падводных лодак невядомай нацыянальнасці», якія піратствуюць на Міжземным моры. 30 жніўня, у дзень патаплення судна, каля 16 гадзін каманда «Тимирязева» заўважыла ў непасрэднай блізасці ад сябе мінаносец, які ішоў пад італьянскім флагам. На правым барту мінаносца можна было рэзлічыць літары «Т. Б.» Мінаносец каля поўгадзіны кружыў каля «Тимирязева», відаць, зызначаючы хуткасць судна, яго маршрут і т. д. Затым, мінаносец ушоў. Каля 20 гадзін, калі ўжо наступіла ноч, па судну ўдарыла тарпеда, прабіўшая борт і пранікшая ў другі трум. Падняўся велізарны слуп вады. Судно пачало нахіляцца. Некалькі мінутамі пазней у судно была выпушчана другая тарпеда, і праз 5 мінут пасля гэтага «Тимирязев» затануў.

Пасля першага-ж узрыву на судне пагасла святло, і судно стала пагружацца. Тым не менш, уся каманда працягвала аставацца на сваіх месцах — была зроблена спроба выкінуцца на берег, ад якога судно знаходзілася на адлегласці чатырох з паловай міль. Аднак, пасля другога ўзрыву ніякіх магчымасцей для зыводу судна да берагу ўжо не было. Былі спушчаны шлюпкі. Выратоўчыя работы камандзе «Тимирязева» прышлося весці ў абсалютнай цемнаце. Адна з шлюпак ледзь не была прыціснута кармой тонучага судна. Патрабавалася вялікая распарадчасць і хладнакроўнасць, каб унікнуць чалавечых ахвяр.

Совецкія маракі прабудуць у Парыжы некалькі дзён.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ ПАТАПЛЕННЯ „БЛАГОЕВА“

ЛОНДАН, 4 верасня. (БЕЛТА). Большасць англійскіх газет змяшчае сёння паведамленні сваіх афінскіх карэспандэнтаў, у якіх прыводзіцца заява каманды парахода «Благоев». Як указваюць карэспандэнты, каманда заявіла, што падводная лодка спачатку выпусціла тарпеду, якая не папала ў параход. Затым лодка паявілася на паверхні вады і адкрыла агонь па параходу. На лодцы быў відаць флаг іспанскіх мяцежнікаў. Капітан парахода «Благоев» аддаў загад спусціць шлюпкі. Адна з шлюпак з прадстаўнікамі каманды парахода накіравалася да падводнай лодкі, каб прадзяць суднавыя дакументы. Адзін з маракоў парахода размахваў белым флагам, аднак, падводная лодка, не гледзячы на гэта, прадаўжала абстрэл парахода. Быў забіт рулявы парахода, праз некалькі секунд падводная лодка выпусціла другую тарпеду, якая ўдарыла ў сярэдзіну парахода, у рэзультаце чаго адбыўся ўзрыў катлоў, параход разламаўся напалам і зараз-жа пайшоў на дно. Пасля гэтага падводная лодка пагрузілася ў ваду і скрылася.

АБ АДНОЙ ШКОДНІЦКАЙ ДЫРЭКТЫВЕ І ЯЕ АЎТАРАХ

Польскія шпіёны, якія арудвалі ў Наркамземе БССР, усяляк сабатавалі ліквідацыю шкодніцка арганізаваных соўгасаў.

Калі нават і будуць ліквідаваны шкодніцка створаныя соўгасы,—рашылі ворагі —трэба абавязкова захаваць межавыя знакі (слупы і курганчыкі), якія-б паказалі межы гэтых гаспадарак. Выкананне гэтай задачы польскія шпіёны ўсклалі на сваіх стаўленікаў.

Аддзел землеўпарадкавання і меліярацыі Наркамзема БССР у лютым 1937 года (к таму часу ўжо былі ўказанні саюзнага ўрада аб ліквідацыі шкодніцка арганізаваных соўгасаў) даў пісьмовую дырэктыву старшым землеўпарадчыкам раёнаў па ўпарадкаванню зямель ліквідуемых соўгасаў і ўстанаўленню межаў і межавых знакаў. У гэтай дырэктыве сказана: «Межы прыразаемай калгасам зямлі ў натуры, зараз замацоўваюцца ўстаноўленага ўзору межавымі знакамі без іх акурганівання. Межавыя знакі на граніцах калгасаў у сувязі з прырэзкай зямель, якія аказаліся ўнутры калгаснага землекарыстання, знішчаюцца—(спільваюцца)».

Гэта шкодніцкая дырэктыва падпісана намеснікам начальніка аддзела Казлом і інжынерам Ермаком.

Карыстаючыся палітычнай слепатой кіраўнікоў партыйных і савецкіх арганізацый, многія землямеры, пры перадачы калгасам зямель ліквідуемых соўгасаў, рэціва выконвалі шкодніцкую дырэктыву, спільвалі слупы, не знішчаючы цалкам межавых знакаў. У асобных-жа раёнах слупы пакінулі цалкам і не зруйноўвалі курганчыкаў. Так паступілі ў Чашніцкім раёне пры ліквідацыі соўгаса Абрубы-Чысцік, у Глускім раёне — соўгаса Харомцы і т. д.

У Копыльскім раёне (старшы землеўпарадчык Шушонак) гэта шкодніцкая работа прыняла досыць шырокія размеры. Тут захавалі межавыя знакі ліквідаваных соўгасаў Цімкавічы і аддзялення соўгаса Доктаравічы—Чыжэвічы, не ўстанавілі новых граніц калгасам, якім перададзена соўгасная зямля. Гэта шкодніцкая практыка выклікала непаразуменні паміж калгасамі. Асобныя калгасы пачалі захапляць лепшыя землі і адмаўляцца ад горшых, што садзейнічала зрыву азімай сяўбы на землях ліквідаваных соўгасаў.

Старшыня Копыльскага РВК т. Рубен і сакратар РК КП(б)Б т. Максімаў прагледзелі гэтыя варожыя акты пры перадачы калгасам лясных угоддзяў. Лясныя ўчасткі паказваюцца толькі ўмоўна. Межы і межавыя знакі не ўстанаўляюцца. Старыя межавыя знакі не знішчаюцца.

Амаль ва ўсіх раёнах рэспублікі ёсць факты, калі захоўваюцца межы лясных участкаў, якія раней належалі кулацкім гаспадаркам, захоўваюцца межавыя знакі былых памешчыцкіх маёнткаў і сядзіб. Ясна, што к усяму гэтаму прыклалі свае брудныя рукі польскія шпіёны.

Хто-ж аўтары гэтай шкодніцкай дырэктывы.

Казёл з'яўляецца выхаванцам горацкага сельгасінстытута, па сканчэнні якога ён астаецца аспірантам. Хутка па ініцыятыве польскага шпіёна ён прызначаецца галоўным інжынерам і намеснікам начальніка кіраўніцтва землеўпарадкавання Наркамзема Беларусі. Яго рукамі ворагі народу заблытвалі землеўпарадкаванне, зрывалі севазвароты, пазбаўлялі зямлі аднаасобнікаў.

Пасля ўсяго гэтага намеснік наркома тав. Баранчык чамусьці прызначыў Казёла начальнікам аддзела землеўпарадкавання.

Другі аўтар шкодніцкай дырэктывы—інжынер Ермак таксама з'яўляецца стаўленікам ворага. Ён быў цесна звязан з начальнікам кіраўніцтва землеўпарадкавання, які зараз выкрыты як вораг.

У складанні шкодніцкай дырэктывы прымаў удзел і Фомчанка. Гэты чалавек таксама ажыццяўляў на практыцы шкодніцтва ў землеўпарадкаванні. Гэта ён, будучы ў камандыроўцы ў Барысаўскім раёне, даў дырэктыву не ўручаць акты на вечнае карыстанне тым калгасам, якія маюць менш 18 двароў.

Намеснік наркома т. Баранчык да гэтага часу не паклапаціўся аб скасаванні падпісанай Казёлам і Ермаком шкодніцкай дырэктывы. Відаць, яна прыйшлася яму па густу.

Аддзел землеўпарадкавання літаральна нічога не робіць па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва. Па сутнасці дырэктывы партыі і ўрада аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы тут па-ранейшаму сабатуюцца.

Усё гэта паказвае, што стаўленікі польскіх шпіёнаў у Наркамземе Беларусі да канца не выкрыты.

Вл. МАЧАЛЬСКІ.

Аднаасобнікі не ведаюць дзе сеяць

Аднаасобнікі Кавалеўскага сельсовета (Бабруйскі раён) да гэтага часу не ведаюць дзе сеяць азімыя. Старшыня сельсовета Рымбург усё яшчэ не адвёў ім зямлю. Кожны дзень аднаасобнікі прыходзяць у сельсовет да Рымбурга пытаць дзе ім сеяць. Але адказ заўсёды паступае адзін: «Пачакайце, выеду, там і ўкажу, дзе вам сеяць».

Гэта «чаканне» давяло да таго, што ні адзін аднаасобнік не пачаў апрацоўваць нават глебу пад сяўбу.

Рымбург ні аднаго схода не правёў з аднаасобнікамі па растлумачэнню пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб прадастаўляемых ільготах аднаасобнікам пры ўступленні іх у калгасы.

КАЛГАСНІК.

Парторг Апацкі ў баку ад партработы

У нас на Рованіцкім вінзаводзе (Чэрвеньскі раён) ёсць партыйная група, узначальваемая парторгам тав. Апацкім. Але апошні зусім не цікавіцца работай завода і культурна-бытавым абслугоўваннем рабочых. Больш таго, т. Апацкі слаба кіруе партыйна-масавай работай. Рэдкалегія насценгазеты не працуе. Палітычныя гурткі—таксама.

Нядаўна на заводзе арганізавалася секцыя жонак ІТР. Доўгі час жонкі ІТР звярталіся да парторга з просьбай прымацаваць да секцыі комуніста, які-б праводзіў палітычную работу. Тав. Апацкі ўвесь час адцягваў гэту справу. Нарэшце ён даручыў кіраваць палітычным гуртком жонак ІТР комуністу тав. Чэчу, які, правёўшы заняткі адзін раз, кудысьці паехаў. Пасля гэтага заняткі зноў не праводзяцца. Калі жонкі ІТР звярталіся да тав. Апацкага ў другі раз з просьбай вылучыць другога комуніста, то ён адказаў: «У мяне больш людзей няма». Лічу, што такія адносіны парторга да сваіх прамых абавязкаў з'яўляюцца больш, чым дзіўнымі.

КАЧАЛАВА.

На прыёмных іспытах у Беларускай дзяржаўнай кансерваторыі. НА ЗДЫМКУ: Валодзя Алоўнікаў здае прыёмны экзамен па класу раяля прыёмнай камісіі ў складзе выкладчыкаў (злева направа): тт. Мацісона М. Ф., Алентава А. Н., Клумава А. К., Шыфрына М. Г. і заг. навучальнай часткай кансерваторыі Смельскага.

Фото Каплінскага (БСФ).

ЛЮБЕЦКІ АРУДУЕ

Аб шкодніцкай дзейнасці загадчыка талачынскага райана Любецкага не раз пісалася на старонках нашага друку. У мінулым годзе Любецкі быў зняты з пасады за вялікадзяржаўны шавінізм, за развал работы, за разбэшчанасць. Але хутка ён быў адноўлен на рабоце выкрытым пазней ворагам народу.

Гэта не выпадкова. У раёне і зараз Любецкі працягвае сваю гнусную справу. З 22 НСШ раёна толькі чатыры падрыхтавана сустрэлі новы навучальны год. У большасці пачатковых школ нават не закончан рамонт. Многія школы дагэтуль не забяспечаны настаўнікамі, у той час, як многа настаўнікаў не ведаюць, дзе яны будуць працаваць. Сарвана навучанне непісьменных і малапісьменных у раёне. Развалена работа хат-чытален і ДСК.

А як адносіцца Любецкі да настаўнікаў, якія звяртаюцца да яго па службовых справах?

Ён выганяў з кабінета, пагражаў ім зняццем з работы. На настаўніцу Грэль М. В. нават на канферэнцыі настаўнікаў Любецкі зрабіў паклёп, нібы яна затрымлівалася органамі міліцыі.

Такія адносіны Любецкага да настаўнікаў паказваюць яго сапраўдны твар. Характарыстыку яго дапаўняе і такі факт: у час правядзення падпіскі на новую пазыку ў калгасе «Культура», Плоскага сельсовета, п'яны Любецкі сеў у аднаго калгасніка ў хаце і загадаў прыводзіць да яго тых калгаснікаў, якія не падпісаліся на пазыку. Калі яго сабутыльнік Ефіменка прыводзіў калгаснікаў, дык Любецкі ўставаў і накідваўся на іх з лаянкай. У выніку падпіска ў гэтым участку была сарвана.

Гэта ведалі раённыя кіраўнікі, але мер не прынялі. Кіраўніцтва раёна спаяна кругавой парукай і робіць выгляд, што нічога не ведае. Любецкаму была прадастаўлена магчымасць скарыстаць раённую газету «Калгаснік Талачыншчыны» для змяшчэння паклёпніцкіх і контррэвалюцыйных па свайму зместу артыкулаў. Быў зроблен паклёп на дырэктара Каханоўскай СШ Аляксейчыка, які быў зняты з работы. Аляксейчык зусім правільна потым быў адноўлен на рабоце СНК БССР. Таксама былі ўзведзены паклёпы на настаўнікаў талачынскай сярэдняй школы № 1 Халесева, Секіро, Петухову. З-за асабістай помсты Любецкага настаўнік Брапікаў быў аб'яўлен ворагам народу. Любецкі і Ефіменка арганізавалі сістэматычнае цкаванне дырэктара талачынскай СШ № 1 т. Кобрык. Яе Любецкі таксама аб'явіў ворагам народу. Па матэрыялах-жа абследвання ўстаноўлена, што тав. Кобрык адна з лепшых дырэктароў у раёне.

Аб гнусных метадах Любецкага сведчыць справа з настаўнікам Брапікавым.

Любецкі выклікаў да сябе ў кабінет старшыню мясцкома СШ № 1 т. Петухову і загадаў, каб яна рыхтавала настаўнікаў супроць Брапікава. Завуча Халесава таксама выклікаў да сябе і загадаў даць характарыстыку на Брапікава, што, моў, ён несавецкі чалавек. Дырэктару-ж школы т. Кобрык (сваёй былой жонцы) Любецкі прыгразіў, што калі яна не дасць яму такой-жа характарыстыкі на Брапікава, то і яе зніме з работы. Безумоўна, як Кобрык, так Халесаў і Петухова зрабіць гэту гнусную справу адмовіліся.

У рэзультаце Халесаў, Петухова і настаўнік Секіро былі Любецкім зняты з работы. А ў адносінах настаўніка Брапікава нягоднік Любецкі знайшоў другі выхад. Ён загадаў Ефіменка скласці яўна паклёпніцкую дакладную запіску на Брапікава ў Наркомасветы. Гэты матэрыял з'явіўся падставай Наркомасветы для зняцця Брапікава з работы.

Характэрны і такі факт. Наркомасветы БССР прадпісаў Любецкаму выплаціць настаўніку Брапікаву кампенсацыю за нескарыстаны водпуск з разліку адной шостай за кожны прапрацаваны месяц. Любецкі гэта зрабіць адмовіўся і заявіў, што Наркомасветы для яго не закон. Звярнуліся да нарсуддзі. Апошні талкова растлумачыў і сказаў, што гэту справу можа ўрэгуляваць пракурор.

30 жніўня звярнуліся да раённага пракурора т. Жаркевіча. Пракурор заявіў: «Так, гэта патрабаванне законнае і гэта пытанне будзе ўрэгулявана, прыходзьце заўтра».

31 жніўня той-жа Жаркевіч загаварыў па-іншаму: «Бачыце, гавораць, быццам-бы ёсць новы закон, па якому кампенсацыя за нескарыстаны водпуск асобам, знятым з работы, не выдаецца. Гэты закон знаходзіцца ў старшыні райвыканкома ў стале і ён мне яго не паказвае. Але які гэта закон, я не ведаю і дапамагчы вам не магу». На заўвагу, што ніякага новага закона ніхто не выдаваў, пракурор адказаў: «Прашу мяне не вучыць». Гэты факт даволі характарызуе норавы кіраўнікоў Талачынскага раёна.

Ф. КАРАЛЁЎ.

ПАШПАРТНЫ РЭЖЫМ ГАРТОПА

Ля невялічкай дрывянай будкі на цэнтральным дрывяным складзе гартопа поўнае заціша. Загадчык адзінока прахаджваецца па вузкаму тратуару і пазяхае. За сталом у будцы сумуе касірша.

Спакойна, няма пакупнікоў.

— Як-бы купіць шурку дроў,—звяртаемся мы да загадчыка.

— А, гэта можна. Пашпарт ёсць?

— Вядома, як-жа — і тут-жа ўручаем пашпарт на дровы.

Павольна пераглядаючы пададзены дакумент, загадчык хутка аддае назад.

— Нічога не выйдзе, грамадзянін. У вас ужо забрана. Больш адной шуркі не дам.

— А што-ж рабіць, калі ёсць дзве топкі,— прабуем выклікаць загадчыка на разгавор.

— Што-ж, тапіце адну,—цэдзячы праз зубы паасобныя словы, з незадаволеннем адказвае ён.

Дроў так і не купілі. Такі-ж лёс дзесяткаў, сотнень працоўных Менска. На складах гартопа ляжыць каля 40 тысяч раўметраў дроў, але іх не прадаюць. Чыноўнікі сурова прытрымліваюцца картачнай сістэмы і больш адной шуркі дроў нікому не адпускаюць.

Работнікі гартопа здзіўлена, нават з цейкай радасцю, паведамляюць, што працоўныя Менска не маюць патрэбы і таму не купляюць дроў.

— Вось-жа факт,—гавораць яны,—за дзень мы прадаем усяго 50—60 шурак. Бачыце, што многія пакупнікі праяўляюць свае капрызы—абавязкова давай ім бярозавыя дровы. Ну і народ пайшоў!

На справе-ж словы работнікаў гартопа далёка разыходзяцца з сапраўднасцю. На складах вам наогул ніякіх дроў не дадуць, калі вы «бяспашпартны» або ўжо выбралі норму. Старшыня горсовета т. Кудзельскі і сакратар гаркома партыі т. Літвін нічога не зрабілі, каб ліквідаваць гэту практыку.

Пры пакупцы дроў працоўныя горада сустракаюцца з велізарнымі цяжкасцямі. Да самага апошняга часу пры гартопе існавала ўсяго адна каса, і з усіх канцоў горада патрэбна было ўплачваць за дровы толькі ў памяшканні самога гартопа.

Сапраўдныя-ж мытарствы пачынаюцца толькі пасля ўплаты. Перад вамі паўстае пытанне: як даставіць дровы дамоў? У гартопе няма ні машын ні коннага транспарта. Прыходзіцца плаціць за перавозку адной шуркі дроў 40—50 руб. і то не заўсёды знойдзеш падводу.

Характэрна, што да чэрвеня наогул дроў не прадавалі.

Гартоп дагэтуль не выконвае ўказанні ЦК КП(б)Б і Соўнаркома БССР аб перабудове сваёй работы і ліквідацыі пашпартнай сістэмы па водпуску дроў. Рэарганізацыя гартопа ў трэст паліва ідзе вельмі марудна. Тут пачалі перш за ўсё з папаўнення штатаў.

Між тым час не церпіць. Новы трэст павінен будзе да 1 студзеня 1938 года самастойна загатовіць і вывезці з лесу 200 тысяч раўметраў дроў. У яго распараджэнне ўрадам адпушчана 2 мільёны рублёў на капіталаўкладанні. ... мільёна рублёў на абаротныя сродкі. Трэст атрымае вялікі аўта- і гужавы транспарт. Дадо ўсё неабходнае для нармальнага і бесперабойнага забеспячэння насельніцтва Менска дровамі.

Але-ж гартоп абсалютна нічога яшчэ не зрабіў для падрыхтоўкі продажу дроў без пашпартаў.

Маючыяся 4 склады знаходзяцца далёка ад горада. У некаторых раёнах (Пярэспа, Кальварыя) зусім няма складаў.

Горсовет павінен зараз-жа прыняць захады для арганізацыі дастаўкі дроў насельніцтву на дом, павёўшы рашучую барацьбу са спекулянтамі. Пара ўжо навесці ўзорны парадак у забеспячэнні дровамі працоўных Менска.

І. Т.

ПОМНІКІ ВАЙНЫ 1812 ГОДА

Прыгожая лясістая мясцовасць Салтанаўка, якая знаходзіцца ў 13 клм. ад Магілева на Быхаўскім шасэ, усеяна курганамі-помнікамі французска-рускай вайны 1812 года. Вельмі часта і цяпер калгаснікі тут на палях знаходзяць металічныя часці ваенных доспехаў і зброі французскай і рускай армій.

У часе паходу Напалеона I на Маскву 11 ліпеня тут адбыўся бой паміж французскім корпусам Даву і корпусам рускіх войск, якім камандаваў Раеўскі. Не гледзячы на значную перавагу сіл, войскі Напалеона былі адцеснены і часова вымушаны былі затрымацца ў Салтанаўцы. У гэтым баі абодва бакі панеслі вялікія страты.

На месцы бою ў Салтанаўцы пабудован помнік у гонар храбрых рускіх воінаў. Мемарыяльныя дошкі захоўваюць назвы доблесных палкоў, якія ўдзельнічалі ў гэтым баі.

У магілеўскім музеі знаходзяцца рэдкія дакументы гэтага бою: планы размяшчэння і прасоўвання войск, пераправы рускіх войск праз Днепр у Варкалабава. Тут захоўваецца і шоўкавы флаг другога кавалерыйскага палка напалеонаўскіх войск.

(БЕЛТА).

НЕБЫВАЛЫ ЎРАДЖАЙ НА БЫЛЫХ БАЛОТАХ

Калгасы Любаньскага, Рэчыцкага, Даманавіцкага і іншых раёнаў беларускага Палесся знялі на асушаных балотах небывалы ўраджай зернавых, тэхнічных і гародніх культур, у 2—3 разы перавышаючы ўраджай на звычайных староворыўных землях.

Найбольш здзіўляючы прыклад даў у гэтым годзе Любаньскі раён. Калгасы гэтага раёна ў сярэднім сабралі на асвоеных імі былых балотах аўсу—150—200 пудоў з гектара, жыта — 120—150 пудоў, проса — 150 пудоў, канапель-валакна да 78 пудоў з гектара. Штучныя лугі далі з двух укосаў 450—500 пудоў з гектара, а ў паасобных месцах ураджай даходзіць да 600 пудоў.

48 калгасаў Любаньскага раёна разгарнулі цяпер у басейне ракі Арэса ў буйных маштабах работы па асушэнню і асваенню новых балот. 60 трактараў заняты пад'ёмам цаліны і асеннім залужэннем.

Нядаўна ў Любаньскім раёне адбылася нарада райвыканкома разам з прадстаўнікамі калгасаў, на якой зацверджан план меліярацыйных работ на бліжэйшыя гады. На працягу 2—3 год меліярацыйнымі работамі тут будзе ахоплена да 20 тысяч гектараў балот.

БАРАЦЬБА СУПРОЦЬ НАСТУПЛЕННЯ РЭАКЦЫІ ВА ФРАНЦЫІ

—о—

С. СЛАБОДСКІ

Чэрвеньскія дні 1936 года ўвойдуць у гісторыю рабочага руху Францыі як знамянальная дата. У чэрвені 1936 года рабочыя масы Францыі, натхнёныя перамогай народнага фронта на парламенцкіх выбарах 26 красавіка—3 мая, прадпрынялі смелае шырокае наступленне на капітал за неадкладнае паляпшэнне свайго становішча, якое значна пагоршылася за прайшоўшыя гады крызіса. У рэзультаце грандыёзнага стачачнага руху, у якім прыняла ўдзел звыш 1.800.000 рабочых і які суправаджаўся заняццем бастуючымі прадпрыемстваў, французскія рабочыя дабіліся раду сур'ёзных заваяванняў. Яны дабіліся павелічэння зарплаты ў сярэднім ад 7 да 15 проц. Зарплата асабліва нізка аплачваемых катэгорый была павялічана ў значна большым размеры. Прадпрыемчыя арганізацыі, да таго часу не прызнаваўшыя профсаюзаў, вымушаны былі заключыць з імі калектыўныя дагаворы і тарыфныя згоды, прызнаць інстытут выбарных рабочых дэлегатаў на прадпрыемствах і абавязацца не праследваць рабочых за іх прыналежнасць да профсаюза.

Усе гэтыя заваяванні рабочых былі зафіксаваны ў радзе законаў, у спешным парадку прынятых пад націскам мас палатай дэпутатаў і сенатам. Апрача таго, рабочыя дабіліся выдання законаў аб 40-гадзінным рабочым тыдні без зніжэння зарплаты, аб штогодных абавязковых аплачаных водпусках у колькасці 12 рабочых дзён у год і т. д.

Перамога, атрыманая дзякуючы праяўленай рабочымі згуртаванасці пад кіраўніцтвам аб'яднанай Усеагульнай Канфедэрацыі Працы і пры падтрыманні народнага фронта, выклікала ў рабочага класа Францыі велізарны энтузіязм, умацавала яго веру ў свае сілы і ўзмацніла яго імкненне да арганізацыі. Усеагульная Канфедэрацыя Працы ў сакавіку 1936 года, непасрэдна пасля аб'яднання абодвух профсаюзных цэнтраў — Унітарнай Усеагульнай Канфедэрацыі Працы і Усеагульнай Канфедэрацыі Працы, налічвала каля мільёна членаў. За год колькасць членаў профсаюзаў імкліва вырасла і перавысіла на 1 сакавіка 1937 года 5 мільёнаў. Французская компартыя, — ініцыятар стварэння народнага фронта і профадзінства, — праявіўшая максімальную актыўнасць у кіраўніцтве чэрвеньскім рухам, павялічыла колькасць сваіх членаў з 81.000 (31/I-1936 г.) да 331.000 (к сярэдзіне 1937 г.).

Але перамога народнага фронта і поспехі чэрвеньскага наступлення рабочых мас прывялі ў рух усе сілы рэакцыі, перайшоўшай у яраснае контрнаступленне. Канфедэрацыя прамыслоўцаў, якая была вымушана ў чэрвеньскія дні капітуляваць перад Усеагульнай Канфедэрацыяй Працы, спехам рэарганізавалася, аб'ядналася з арганізацыяй гандляроў і ўключыла ў свае рады арганізацыі дробных і сярэдніх прадпрыемцаў. Пад кіраўніцтвам самых рэакцыйных груп буйнага капітала — магнатаў металургічнай індустрыі — яна перайшла ў наступленне супроць рабочага класа. Буйныя прадпрыемцы сталі сістэматычна парушаць рабочыя законы і свае абавязацельствы перад рабочымі і профсаюзамі. Заключаныя калектыўныя дагаворы парушаліся, а заключэнне новых калектыўных дагавароў усяляк адцягвалася. 40-гадзінны рабочы тыдзень разглядаецца прадпрыемцамі як часовая мера, якую трэба ўсяляк дыскрэдытаваць і сабатаваць. Рабочыя дэлегаты, актывісты і радавыя члены ВКТ звальняюцца пад усякімі благавіднымі і неблагавіднымі прадлогамі. На прадпрыемствах узмоцнена насаджаюцца штрэйкбрэхерскія фашысцкія арганізацыі. Выкліканае рабочымі павелічэнне зарплаты магнаты манапалістычнага капітала амаль звялі на-нішто, навязаўшы ўраду дэвальвацыю франка і стварыўшы штучную дарагоўлю ў краіне.

У сваёй барацьбе супроць рабочых мас і народнага фронта буйныя прадпрыемцы нярэдка прыбягаюць да прамога сабатажа і дэзарганізацыі вытворчасці. Яны адмаўляюць у прыёме на работу беспрацоўных, не гледзячы на нехватку рабочых рук і павелічэнне заказаў. Яны злосна затрымліваюць выкананне заказаў абароннага значэння, звальваючы віну на ўвядзенне 40-гадзіннага рабочага тыдня, на «недысцыплінаванасць» рабочых і т. д. Яны правакуюць рабочых на стачкі, штучна ствараючы і раздуваючы канфлікты, адмаўляючыся падпарадкавацца рашэнню трэцейскага суда. Яны стараюцца сутыкнуць каталіцкія профсаюзы з арганізацыямі ВКТ, арганізуюць правакацыйныя выступленні фашысцкіх штрэйкбрэхерскіх арганізацый супроць рабочых.

Заправілы манапалістычнага капітала (так называемыя «200 сямействаў», якія трымаюць у сваіх руках банкі і буйную індустрыю) вядуць безупынную падрыўную работу ў мэтах стварэння гаспадарчых трудпасцей. Яны вядуць бясстрымную спекуляцыю на зніжэнне франка, ствараюць штучную дарагавізну, ухіляюцца ад уплаты падаткаў і прыбягаюць да масавага вывазу золата за граніцу.

Рэакцыйная прэса, якая знаходзіцца на ўтрыманні «200 сямействаў», вядзе сістэматычную агітацыю супроць народнага фронта, праводзіць кампанію хлусні і паклёпу супроць французскай компартыі і ВКТ, імкнучыся адарваць радыкал-социялістаў ад народнага фронта і настроіць сялянства і гарадскую дробную буржуазію супроць рабочых і компартыі. У шкоду карэнным інтарэсам Францыі рэакцыйная прэса падтрымлівае мяцежных іспанскіх генералаў і фашысцкіх інтэрвентаў і дапамагае Гітлеру і Мусаліні ў іх злобнай кампаніі супроць СССР, стараючыся паслабіць і сарваць франка-савецкі пакт аб узаемнай дапамозе.

Барацьба сіл рэакцыі супроць народнага фронта прыняла асаблівы размах у чэрвені г. г. Супроць урада Блюма пачалася інтэнсіўная атака, важнейшымі момантамі якой з'явіліся: узмоцнены вываз золата за граніцу (па даных лонданскага «Эканаміста» вываз золата за граніцу склаў за апошнія два гады 129 мільярдаў франкаў, прычым значная частка была вывезена за апошні год: у ліпені 1937 года за тры тыдні было вывезена каля 8 мільярдаў франкаў); цёмныя махінацыі фінансістаў і біржавікоў, выклікаўшыя падзенне франка; галасаванне сената (большасць якога належыць да правага крыла радыкал-социялістаў, уваходзячых у народны фронт!) супроць надзвычайных паўнамоцтваў, якое ўрад Блюма прасіў для барацьбы за аздараўленне фінансаў краіны. Гэта галасаванне сената, як вядома, прывяло 20 чэрвеня да адстаўкі ўрада Блюма.

Трэба сказаць, што нерашучасць і ўступлівасць, праяўленыя ўрадам Блюма ў адносінах да сіл рэакцыі, сыгралі ім наруку. Урад Блюма пакінуў у руках заклятых ворагаў народу і народнага фронта асноўныя камандныя пазіцыі ў арміі, судзе і ў дзяржаўным апараце. Не гледзячы на настойлівыя патрабаванні компартыі і рабочых мас, ён не прыняў рашучых мер да роспуску фашысцкіх узброеных ліг. Ён не рашаўся правесці ў жыццё такія важныя пункты праграмы народнага фронта, як дэмакратычная рэформа падатковай сістэмы, барацьба супроць вывазу золата за граніцу і т. д. Невыкананне гэтых патрабаванняў народнага фронта і з'явілася адной з важнейшых прычын фінансавых затрудненняў ўрада, аблягчыўшых буйнаму капіталу барацьбу супроць народнага фронта.

Сама адстаўка ўрада Блюма з'явілася ўступкай сілам рэакцыі, бо недавер'е, выражанае сенатам ураду, які карыстаецца падтрымкай палаты дэпутатаў, па французскай канстытуцыі зусім не павінна абавязкова пацягнуць за сабой ухо́д ўрада. Але Блюм пайшоў у адстаўку (па яго ўласнай заяве) таму, што не хацеў апеляваць да мас супроць сената.

Як вядома, урад социяліста Блюма быў зменен урадам радыкал-социяліста Шотана — у складзе галоўным чынам радыкал-социялістаў і социялістаў і з тым-жа Блюмам у якасці намесніка главы ўрада. Новы ўрад таксама абапіраецца на народны фронт і абавязаўся выконваць праграму апошняга. Усё-ж адстаўка ўрада Блюма і стварэнне ўрада Шотана (паставіўшая, па яго словах, сваёй мэтай прымірыць урад з сенатам) разглядаецца рэакцыянерамі як адзнака паслаблення народнага фронта, як вымушаная ўступка буйнай буржуазіі з яго боку.

Трэба сказаць, што склад новага ўрада (два члены якога — міністр фінансаў Бонэ і міністр грамадскіх работ Кейль — карыстаюцца рэпутацыяй не вельмі гарачых прыхільнікаў народнага фронта), заявы Шотана і Бонэ аб цвёрдай рашымасці ўрада ажыццявіць працяжную «перадышку» ў далейшым ажыццяўленні социяльных рэформ, некаторыя фінансавыя мерапрыемствы, прынятыя ўрадам (павелічэнне чыгуначных і паштовых тарыфаў, цэн на табачныя вырабы, тарыфу на метро, таксі і трамвай у Парыжы, скарачэнне водпуску сродкаў на грамадскія работы і т. д.), паводзіны Шотана ў час нядаўняй стачкі парыжскіх работнікаў гасцініц і рэстаранаў і рад іншых акалічнасцей выклікаюць трывогу і апасенні сярод рабочых.

Трывогу і абурэнне выклікае таксама ўзмацненне тэрарыстычнай дзейнасці абнаглеўшых фашысцкіх банд, практыкуючыйся імі амаль адкрыты шпіянаж у карысць Франко і частыя фашысцкія напады на стачачнікаў, удзельнікаў рабочых дэманстрацый і актывістаў рабочага руху. Толькі гэтымі днямі ў Вілербане быў забіт фашыстамі комунальны служачы, сакратар ком'ячэйкі тав. Фаунтэ.

Адбыўшыйся ў ліпені з'езд французскай социялістычнай партыі паказаў наяўнасць моцнага незадаволення і расчаравання ў радах социялістаў у сувязі з падзеннем урада Блюма. Блюм падвергся жорсткай крытыцы за тое, што ён палічыў за лепшае пайсці ў адстаўку, а не апеляваць к масам супроць рэакцыі. Пытанне аб удзеле социялістаў у кабінеце Шотана выклікаў жорсткія, даходзіўшыя да бойкі, спрэчкі паміж дэлегатамі. Некаторыя дэлегаты, якія ідуць на поваду ў трацкістаў (група Півера), прабавалі (праўда, беспаспяхова) скарыстаць незадаволенне значнай часткі членаў социялістычнай партыі палітыкай Блюма для таго, каб пад прыкрыццём дэмагагічнай і наскрозь хлуслівай фразеалогіі трэбаваць разрыву з народным фронтам, што, вядома, сыграла-б толькі на-руку сілам рэакцыі і фашызма. Блюму прыйшлося пусціць у ход увесь свой уплыў, каб дабіцца прыняцця рэзалюцыі, ухваляючай (большасцю 3484 галасоў супроць 1866) лаяльны ўдзел социялістаў ва ўрадзе Шотана.

З'езд паказаў, што ўнутры социялістычнай партыі вельмі моцная плынь, разумна патрабуючая, каб народны фронт не абмежаваўся барацьбой супроць рэакцыі ў сценах парламента, а ўстанавіў-бы больш цесны кантакт з масамі, абапіраючыся на іх і мабілізуючы іх супроць сіл рэакцыі. Гэта плынь (група Жыромскага і Брака) рашуча настойвае таксама на хутчэйшым ажыццяўленні адзінства социялістычнай і комуністычнай партый Францыі.

Ярасная атака капітала на народны фронт і звязаны з ёю ўрадавы крызіс не толькі не выклікалі разгубленасці ў радах компартыі Францыі, а наадварот, яшчэ больш упэўнілі партыю ў правільнасці праводзімай ёю палітыкі ў адносінах народнага фронта. Адбыўшыйся ў ліпені пленум ЦК комуністычнай партыі Францыі падкрэсліў рашымасць партыі працягваць работу над далейшым згуртаваннем сіл народнага фронта і рабочага класа Францыі, з'яўляючымся неабходнай умовай для перамогі мас у іх барацьбе за хлеб, мір і свабоду. Пленум указаў, што для згуртавання народнага фронта рабочы клас павінен з такой-жа энергіяй, як ён змагаецца за свае патрабаванні, адстайваць і патрабаванні шырокіх мас сялянства і гарадской дробнай буржуазіі, эксплаатуемых і разбураемых манапалістычным капіталам.

Комуністычная партыя Францыі, не адмаўляючыся ад расшырэння праграмы народнага фронта, патрабуе ў першую чаргу правядзення ў жыццё ўсёй праграмы народнага фронта не толькі ў часці, якая датычыць рабочага класа, але і ў часціы, якая датычыць дробнабуржуазных мас, як: перакладанне цяжару падаткаў на буйны капітал, паляпшэнне становішча сялян і т. д.

Компартыя Францыі выказала згоду аказаць усямерную падтрымку ўраду Шотана ў правядзенні праграмы народнага фронта, але яна ў той-жа час указвае, што ў данай абстаноўцы найбольш паслядоўна і рашуча здолен праводзіць гэту праграму такі ўрад, у якім прадстаўлены ўсе партыі, уваходзячыя ў народны фронт. Компартыя высунула пытанне аб стварэнні ўрада з удзелам таксама і комуністаў.

Для абмеркавання ўсіх пытанняў, звязаных з умацаваннем і актывізацыяй народнага фронта, компартыя прапанавала склікаць кангрэс народнага фронта.

У мэтах згуртавання рабочага класа—вядучай сілы народнага фронта, — ЦК компартыі прыняў рад важных рашэнняў, маючых мэтай палегчыць і паскорыць аб'яднанне КПФ з социялістычнай партыяй. У прыватнасці, ЦК КПФ прапанаваў социялістычнай партыі рабіць рэгулярныя сумесныя пасяджэнні вышэйшых і ніжэйшых партыйных органаў, парламенцкіх фракцый прадстаўнікоў абодвух партый у органах самакіравання і т. д. для абмеркавання стаячых перад імі пытанняў і ўзгаднення іх работы.

Компартыя таксама прапанавала социялістычнай партыі весці сумесна прапагандысцкую работу па ўсёй краіне, арганізаваць узаемнае супрацоўніцтва ў партыйнай прэсе і т. д.

Прапановы КПФ указваюць рабочаму класу і народнаму фронту Францыі верны шлях да адлюстравання наступлення сіл рэакцыі і да ўздыму барацьбы за поўнае ажыццяўленне праграмы народнага фронта. Адзінства, усё большае адзінства ў барацьбе — вось патрабаванне, уладарна дыктуемае даным момантам ва Францыі.

ШЫРЭЙ РАЗГОРТВАЦЬ ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СПАБОРНІЦТВА МАС

3 верасня ў „Звяздзе" адбылася нарада кіраўнікоў менскіх прадпрыемстваў і стаханаўцаў па пытанню аб разгортванні перадкастрычніцкага спаборніцтва ў сувязі з пісьмом ініцыятараў стаханаўскага руху ў БССР. Ніжэй змяшчаем выступленні стаханаўцаў на нарадзе.

Стаханаўцы менскіх прадпрыемстваў на нарадзе ў «Звяздзе». Фота С. Грына.

* * *

УЗНАЧАЛІЦЬ УЗДЫМ МАС

ВЫСТУПЛЕННЕ СЛЕСАРА тав. ГІМЕЛЬШТЭЙНА
(Стаханавец завода імя Кірава)

Яшчэ ў мінулым годзе з намі, стаханаўцамі, лічыліся, дапамагалі ў рабоце, да нас прыслухоўваліся. Потым неяк усё змянілася. Інжынерна-тэхнічныя работнікі перасталі цікавіцца работай стаханаўцаў, а кіраўнікі ўсё радзей пачалі паяўляцца ў цэху.

Справа дайшла да таго, што спынілі вывешваць зводкі аб выпрацоўцы стаханаўцаў. І мы не ведаем, як выконваем нормы. Так паступова ўсё заглохла. Мы і самі забыліся, што з'яўляемся стаханаўцамі. А калі бачыш, што табой не цікавяцца, то мімаволі настрой падае.

Бываюць у нас вытворчыя нарады. Многа каштоўных прапаноў прымаецца на гэтых нарадах. Але яны не выконваюцца гаспадарнікамі. Начальнікі цэхаў назаўтра-ж пасля нарады забываюць аб прапановах стаханаўцаў.

А якія ўмовы нашай работы? Мы часта вымушаны прастайваць: то таго няма, то іншага. Гаспадарнікі нашы не клапоцяцца аб тым, каб забяспечыць нас работай.

Да гэтага часу я збіраў за месяц 5—6 піл Гелера, але, каб мяне нармальна забяспечвалі дэталямі, я мог-бы даваць значна больш.

У сувязі з апублікаваннем пісьма ініцыятараў стаханаўскага руху ў БССР на заводзе зараз адчуваецца вялікі ўздым. Рабочыя хочуць як мага лепш адзначыць надыходзячую XX гадавіну Кастрычніцкай рэволюцыі, бяруць на сябе канкрэтныя абавязацельствы па павышэнню прадукцыйнасці працы і паляпшэнню якасці. Уся справа зараз за нашымі кіраўнікамі. Трэба, каб яны гэты ўздым ўзначалілі і забяспечылі кожнага рабочага ўсім тым, што неабходна для выканання ўзятых абавязацельстваў. Я асабіста даю абяцанне, калі мяне забяспечаць патрэбнай колькасцю дэталяў, выпускаць у месяц не 5—6 піл Гелера, як да гэтых пор, а 8, і давесці, такім чынам, свой месячны заработак да 1.200 руб.

Пажадана таксама, каб нашы рэспубліканскія газеты больш аддавалі ўвагі на сваіх старонках пытанням стаханаўскага руху і дапамагалі нам змагацца з перашкодамі ў рабоце.

АДМІНІСТРАЦЫЯ АБ НАС НЕ КЛАПОЦІЦЦА

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. САХАРАВАЙ
(Стаханаўка фабрыкі «Кастрычнік»)

На нашай фабрыцы работа са стаханаўцамі занядпала. Адміністрацыя наогул не клапоціцца аб тым, каб дапамагчы рабочым павышаць сваю выпрацоўку.

Раней штодзенна збіраліся зменна-сустрэчныя нарады. На іх мы даведваліся, якая работа прадстаіць, як мы прапавалі мінулую змену, у каго якая пераробка, выяўлялі перашкоды ў рабоце. А зараз зменна-сустрэчныя нарады чамусьці не праводзяцца. Мы нават не ведаем сваё выкананне норм. Не ведаем і якія пераробкі ў нашай прадукцыі.

Перашкод-жа ў рабоце колькі хочаш: няма напёрсткаў, і работніцы калечаць рукі, для абрэзкі мехавых каўнераў няма нажоў, і работніцы з-за гэтага робяць брак. Няма патрэбных іголак, і работніцы гадзінамі прастайваюць.

Нашы фабрычныя кіраўнікі безадказна адносяцца да даручанай ім справы і не клапоцяцца аб забеспячэнні нас неабходнымі інструментамі і матэрыяламі.

СТАХАНАЎЦЫ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

Лепшы ільнацерабільшчык Бялыніцкай МТС Волкаў П. на шыроказахватнай ільнацерабілцы «ВНІІЛ-5» выцерабіў за сезон 146,31 гектара ільну. Зараз Волкаў перасеў на сеялку. Ён і тут паказвае прыклады стаханаўскай работы. У першы дзень работы (27 жніўня) у калгасе імя Кірава (Шылаўскі сельсовет) 24-раднай сеялкай ён засеяў 23 гектары жыта пры норме 12 гектараў.

І. ГАЛУШКІН.

КАЛІ АДМІНІСТРАЦЫЯ СТВАРАЕ УМОВЫ У РАБОЦЕ — РЭЗУЛЬТАТЫ БЛІСКУЧЫЯ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. СЦЯПАНАВА
(Стаханавец завода «Ударнік»)

Стаханаўскі рух на нашым заводзе занепаў. Мы абвінавачваем у гэтым у першую чаргу майстраў і начальнікаў цэхаў, якія не ствараюць нам неабходных умоў для работы. А магчымасці для павышэння прадукцыйнасці ў нас вельмі вялікія. Рэзервы — невычарпальныя. Гэта ясна пацвярджаюць вынікі праведзенага 2 верасня стаханаўскага дня. Уся заводская грамадскасць была мабілізавана на падрыхтоўку да гэтага дня. Рабочыя загадзя былі забяспечаны інструментам, дэталямі. У часе абедзенага перапынку ў цэхах ужо віселі результаты работы за поўдня. Майстры і начальнікі цэхаў абслугоўвалі нас самым неабходным, і рэзультаты атрымаліся даволі добрыя.

Работніца Самант выканала сваю норму на 300 проц., стаханаўцы Клачко, Філіповіч — на 285 проц., Розенберг — на 265 проц. Амаль усе стаханаўцы выканалі свае нормы на 165—175 проц. У гэты дзень толькі 7 чалавек на ўсяму заводу не выканалі сваёй нормы.

Пры абмеркаванні пісьма стаханаўцаў-ініцыятараў наш калектыў абавязаўся закончыць гадавы вытворчы план да 1 снежня, штомесячнае выкананне плана заводам давесці не ніжэй, як да 150 проц.

А калі наша адміністрацыя і інжынерна-тэхнічны персанал будуць штодзенна клапаціцца аб стаханаўцах, мы дасягнем яшчэ большых вытворчых паказальнікаў.

ПРАПАНОВЫ СТАХАНАЎЦАЎ НЕ ВЫКОНВАЮЦЦА

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ГРЫБА
(Стаханавец завода імя Кірава)

У канструктарскім аддзеле інжынеры і тэхнікі складаюць тэхналагічны працэс таго ці іншага станка. Але-ж нам, рабочым, яго не паказваюць. А гэта мае вялікае значэнне, асабліва для нас, зборшчыкаў. Мы-б маглі лепш планаваць і хутчэй арганізаваць зборку.

Здараюцца ў нас такія выпадкі: калі скончыш збіраць станок, тады прысылаюць да яго матор. Вельмі часта матор не падыходзіць, і трэба зноў пачынаць зборку спачатку. Ужо да 20 матораў прыслалі нам, а патрэбных так і не даюць.

Пры ўвядзенні новых норм стаханаўцы ўнеслі шмат прапаноў, якія забяспечылі-б хутчэйшае іх асваенне. Аднак ні адна з іх дагэтуль не праведзена ў жыццё.

АБУЧУ 5 ЧАЛАВЕК СТАХАНАЎСКІМ МЕТАДАМ РАБОТЫ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ЗАПОЛЬСКАГА
(Стаханавец завода «Большэвік»)

Чаму ў нас знізіўся за апошні час лік стаханаўцаў? Некаторыя гаспадарнікі прабуюць апраўдацца адсутнасцю сыравіны, інструментаў і іншымі аб'ектыўнымі прычынамі. Але ўсё гэта толькі разважанні. Стаханаўцы хочуць працаваць.

Нашы патрабаванні зусім звычайныя і законныя. Здавалася-б, што аб іх нават і гаварыць не трэба было.

Хіба не пярвейшы абавязак дырэктара забяспечыць нас работай, каб мы не прастайвалі, каб станкі былі спраўныя і інструмент у парадку. А ў нас выходзіць, што аб гэтых рэчах прыходзіцца гаварыць дзесяткі разоў на вытворчых нарадах, сходах актыва, выносіць рашэнні, але іх усё-ж не выконваюць.

І зусім зразумела, чаму на нашым заводзе не выконваецца план. А ў нас нямала стаханаўцаў, якія давалі ўсесаюзныя рэкорды, цяпер аб іх не чуваць. У цэхах нават перасталі вывешваць зводкі аб выкананні норм. Якое-ж можа быць спаборніцтва, калі я не ведаю, колькі я выпрацаваў за дзень. А хіба цяжка гэта зрабіць? Быў-жа час, калі кожныя 3 гадзіны мы ведалі сваю выпрацоўку. Адміністрацыя і нашы кіраўнікі страцілі ўсякі густ да стаханаўскай работы; яны ўмудраюцца нават нашы законныя патрабаванні не выконваць. Перастала цікавіцца намі і інжынерна-тэхнічная секцыя. А яна ў свой час аказвала нам вялікую дапамогу.

Гэтыя недахопы мы павінны знішчыць. Нашы кіраўнікі павінны зразумець, што так далей працягвацца не можа. Гэты кансерватызм мы павінны зламаць, і тады напаўна работа пойдзе.

У сувязі з прапановай ініцыятараў-стаханаўцаў аб лепшай падрыхтоўцы да XX гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі я бяру на сябе абавязацельства перадаць свой стаханаўскі вопыт новаму рабочаму т. Янушкевічу, абучыць таксама 3—4 чалавекі на суседняй аперацыі.

ДА XX ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА ДАМ 250 ПРОЦАНТАЎ НОРМЫ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. МАЛЕВА
(Ініцыятар стаханаўскага руху на фабрыцы «Кастрычнік»)

У пачатку стаханаўскага руху на нашай фабрыцы хутка расла колькасць стаханаўцаў. Што ні дзень, то новыя рэкорды былі. І работа ішла з вялікім уздымам. Кожны імкнуўся ў здаровым спаборніцтве адзін з адным выйсці ўперад, даць вялікую выпрацоўку. А ў апошні год усё заглохла. Я асабіста перастаў нават адчуваць, што я стаханавец. Само слова стаханавец неяк усё радзей упамінаецца ў цэху.

А хіба рабочыя сталі горшыя, не хочуць быць стаханаўцамі? Нічога падобнага. Кожны рабочы хоча стаць стаханаўцам, але для гэтага трэба яму стварыць спрыяючыя ўмовы.

Чахарда ў нас з расцэнкамі на асобныя працэсы работы. Тарыфна-нарміровачнае бюро працуе кабінетна, таму і атрымліваецца шмат недарэчнасцей.

Я меў гонар разам з іншымі ініцыятарамі стаханаўскага руху прамысловасці БССР падпісаць пісьмо аб арганізацыі спаборніцтва за дастойную сустрэчу XX гадавіны Кастрычніка. Узятае абавязацельства ў гэтым пісьме я выканаю. Ужо зараз я даю 210 проц. нормы. Да кастрычніцкіх свят я дасягну 250 проц. выпрацоўкі.

У сувязі з апублікаваннем пісьма на фабрыцы адчуваецца вялікае ажыўленне. Рабочыя ўступаюць у спаборніцтва, бяруць на сябе абавязацельствы лепшымі паказальнікамі сустрэць XX гадавіну Кастрычніка. Калі фабрычныя арганізацыі здолеюць правільна арганізаваць працу, вынікі будуць добрыя.

ПРАСТОІ ПАНІЖАЮЦЬ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ВАЎЧОК
(Стаханаўка фабрыкі імя Крупскай)

Мая 15-я лента спаборнічае з 13-й. Мы ідзем уперадзе і дапамагаем 16-й у яе рабоце. Але росту нашай прадукцыйнасці перашкаджаюць частыя прастоі. Затрымлівае закройная.

Я асабіста таксама стаю многа без работы. Праўда, я норму перавыконваю — даю 172—180 проц., але магла-б даць значна больш.

Да апошняга часу не была ўпарадкавана ў нас сістэма зарплаты. Яна не заахвочвала лепш працаваць. У апошні час некалькі палепшылася справа, але ўсё-ж ненармальнасці яшчэ бываюць.

Я абавязваюся да XX гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі дасягнуць выканання нормы да 200 проц.

ДРЭННАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПРАЦЫ ЗАТРЫМЛІВАЕ РОСТ СТАХАНАЎСКІХ РАДОЎ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. МАЧАЛЬСКАЙ
(Стаханаўка фабрыкі імя Крупскай)

Я ўвесь час выконвала норму не ніжэй 200 проц. А зараз, пасля водпуску—прадукцыйнасць мая пала. Не даю нават 100 проц. нормы. Тлумачыцца гэта тым, што адміністрацыя не дае работы. Прыходзіш да інструктара, ён заяўляе:

— У мяне вялікі запас, работы для цябе няма.

Сядзіць без работы і рысавальшчыца. Словам, з арганізацыяй працы, з загрузкай рабочага дня ў нас справа стаіць дрэнна. Ад гэтага і вынікі — выпрацоўка паніжаецца, рост стаханаўскіх радоў затрымліваецца.

А чаму-б нашым кіраўнікам фабрыкі не заняцца навядзеннем парадку ў цэхах. Каб кожны рабочы быў забяспечан работай, каб былі знішчаны перашкоды, нетрэба было-б шукаць аб'ектыўных прычын чаму адстае фабрыка. Стварыце толькі ўмовы ў рабоце, ліквідуйце затрымкі і поспехі будуць забяспечаны.

Я абавязваюся сустрэць пролетарскае свята новым павышэннем прадукцыйнасці працы і абучыць стаханаўскім метадам работы маладую работніцу, якая працуе побач са мной.

ПРАСТОІ УВАЙШЛІ Ў СІСТЭМУ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. РУДШТЭЙН
(Стаханаўка фабрыкі імя Крупскай)

Калі ні зойдзеш у цэх, заўсёды можна ўбачыць дзесятак работніц, якія сядзяць без работы. Інструктары кажуць: «У нас няма работы». З-за дрэннай арганізацыі працы і расстаноўкі людзей прападаюць бескарысна сотні, тысячы каштоўных гадзін рабочага часу. А колькі новай прадукцыі мы маглі дадаткова даць краіне!

Адміністрацыя фабрыкі праходзіць міма гэтых з'яў, да іх прывыклі і гэта нікога не турбуе.

Нямала прастояў бывае і з-за нікудышнай работы машын. Механічны цэх дрэнна абслугоўвае нас, машыны часта астанаўліваюцца.

У вышывальным цэху ёсць інструктар Дамнавецкая, але-ж яна зусім не вучыць работніц, не дапамагае ў асваенні складаных працэсаў.

На нашай фабрыцы вырасла многа новых стаханаўцаў, якія паказваюць добрыя ўзоры працы, але-ж іх чамусьці не заўважаюць. Зусім слаба ў нас пастаўлена справа з вылучэннем стаханаўцаў на кіруючую работу.

* * *

ДЫРЭКТАР СЛОВА НЕ СТРЫМАЎ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ЛЮТЭРМАН
(Стаханаўка фабрыкі «Камунарка»)

Аб нашай фабрыцы ў свой час вельмі многа пісалі, як аб перадавым прадпрыемстве. Была ахвота працаваць, кожны дзень у нас паяўляліся новыя энтузіясты-двухсотнікі. Бывала, ідзеш на работу і думаеш, як-бы перакрыць учарашнюю выпрацоўку і абагнаць таварыша. Каля нас увесь час так і хадзілі майстры і начальнікі цэхаў, а таксама кіраўнікі фабрыкі.

Быў добры час. Гавару так таму, што гэтага ўжо даўно няма. За апошні час з намі не займаюцца, не цікавяцца нашай работай.

Норму я заўсёды перавыконвала, а цяпер што ні дзень, то прастоі. Сяджу цэлы дзень і нічога не раблю. Пачынаючы з 25 чэрвеня, я на сваім працэсе не працую, мяне перакідваюць на розныя работы. Толькі ўчора неяк удалося папрацаваць нямнога і то да 12 гадзін дня, а пасля зноў прастой. І ўявіце сабе, за палову рабочага дня я зрабіла дзве нормы. А каб была работа — які процант выпрацоўкі ў мяне быў-бы!

Гэтымі днямі прышоў да мяне ў цэх прадстаўнік газеты і пытае: «Якое вы ўзялі абавязацельства да Кастрычніцкай гадавіны»? Я адказала, што з вялікай-бы ахвотай уключылася ў спаборніцтва, але-ж я цэлымі днямі прастайваю. Прадстаўнік заяўляе: «Дырэктар ваш абяцаў забяспечыць работай».

— Ну, думаю сабе, раз дырэктар абяцаў, значыць будзе. Назаўтра прыходжу на работу — зноў такая-ж карціна. Днём зайшоў у цэх дырэктар т. Пузанаў, я да яго звяртаюся: «Таварыш дырэктар, вы абяцалі забяспечыць мяне работай?

— А ці-ж у цябе прастоі? — пытае ён са здзіўленнем. Я пагавару з майстрам, — гаворыць ён, — а калі ў далейшым у цябе што-небудзь здарыцца, прыходзь да мяне».

Я ўжо ўзрадвалася. Раз дырэктар сказаў, значыць будзе зроблена. Але дарэмна! Дырэктар з цэха пайшоў — і работа пайшла па-старому. Прастайваю па-ранейшаму гадзінамі. Адважылася пайсці да дырэктара, ён-жа сам прасіў. І ўявіце сабе, я цэлы дзень чакала каля кабінета, а дырэктара так і не бачыла.

ВЫКРЫВАЦЬ ВАРОЖЫЯ ДЗЕЯННІ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ПАДЗЕРАЧОВА
(Стаханавец завода «Ударнік»)

У рады стаханаўцаў часта пралазяць людзі, якія стараюцца падарваць работу і скампраметаваць ганаровае імя стаханаўца. Вось у нашым цэху быў адзін рабочы, які штодзенна свядома ламаў гатовыя стойкі ад вагаў для таго, каб зноў перарабляць. За гэта ён атрымліваў па 50 к. за штуку. У цэху ніхто не заўважаў яго шкодніцкай работы.

Калі я перайшоў працаваць на гэты працэс, то хутка выкрыў жульніцкія махінацыі, і яго прагналі з завода.

У асноўным увесь стаханаўскі калектыў нашага завода чэсна працуе. Мы ўсе гарым жаданнем выконваць свае нормы і даць нашай краіне добраякасную прадукцыю. Рэзультаты работы за стаханаўскі дзень паказалі, што ў нас вельмі многа магчымасцей і мы можам даць прадукцыі ў 2—3 разы больш.

МАЛАДЗЁЖНЫЯ СТАХАНАЎСКІЯ БРЫГАДЫ

Па ініцыятыве комсамольскай арганізацыі завода ланцугоў Галя (Менск) на заводзе 28 жніўня былі створаны тры маладзёжныя стаханаўскія брыгады ў штампавачным і зборачным цэхах. Брыгады заключылі паміж сабой соцдагаворы. Маладыя стаханаўцы перавыконваюць свае абавязацельствы, выконваючы свае планы на 130—150 проц. Комсамольцы гэтых брыгад тт. Бакалаў, Ганкевіч, Лапідус сталі двухсотнікамі.

АГЕНТУРА ВОРАГАЎ У НАРКАМЮСЦЕ

Совецкая пракуратура і суд створаны для барацьбы з ворагамі народу і іх агентурай, для барацьбы за строгае захаванне совецкіх законаў. Ворагі народу накіроўвалі работу гэтых органаў для расправы з чэснымі і адданымі совецкай уладзе працоўнымі, з совецкім актывам і абаранялі шкоднікаў, шпіёнаў і дыверсантаў.

Яркім прыкладам такога шкодніцтва ў Наркамюсце БССР можа служыць цыркуляр аб крымінальнай адказнасці за няўплату падаткаў (арт. 94 КК), выданы ў 1932 годзе кіраўніцтвам Наркамюста. Гэтым цыркулярам адмяняліся ўсе працэсуальныя совецкія законы і ўстанаўлівалася сваволле. Усякае расследаванне па справах аб няўплаце падаткаў адмянялася, прапоўваліся якой-бы там ні было магчымасці даваць тлумачэнне па сутнасці абвінавачванняў, і суд рашаў справу толькі на падставе акта, складзенага членам сельсовета. Сотні чэсных працоўных насельнікаў караліся за невыкананне шкоднікамі ўстаноўленых штрафаў і няправільных заданняў аб налогах, а гаспадаркі іх разбураліся канфіскацыяй маемасці. Тым самым ворагі народу імкнуліся выклікаць масавае незадаволенне насельніцтва.

У 1933 годзе Наркамюст, пры ўдзеле намесніка наркома Глезерава і былога старшыні Вярхоўнага суда Кудзельскага, па сутнасці санкцыянавалі гэты шкодніцкі цыркуляр. Барацьбу за ліквідацыю вынікаў шкодніцтва яны падмянілі балбатнёй аб незаконнасці цыркуляра, а ў сапраўднасці не толькі нічога не рабілі для адмены гэтага цыркуляра, але і самі праводзілі яго ў жыццё.

Другім актам шкодніцтва была рэпрэсія па пасадавых злачынствах за нядбайнасць (арт. 196 КК). Напрыклад, за знішчэнне жывёлы ў калгасах і соўгасах шкоднікамі судзілі лепшых людзей у калгасах—старшынь калгасаў, брыгадзіраў і т. д. Тым самым ворагі народу адводзілі ўдар совецкага правасуддзя ад шкоднікаў, сядзеўшых у Наркамземе БССР і прывіваўшых коням анемію, свінням чуму і іншыя хваробы, а таксама імкнуліся зламаць супрацьўленне адданага партыі і совецкай уладзе актыва, выступаўшага супроць шкодніцтва, якое праводзілася гэтымі мярзотнікамі. Справы-ж у адносінах шкоднікаў спыняліся. Так, калі за шкодніцтва ў будаўніцтве дзіцячых устаноў па лініі Наркамаховы здароўя рашэннем СНК Саюза быў аддан суду былы нам. народнага камісара аховы здароўя БССР Нейштадт і справа аб ім паступіла ў Вярхоўны суд, намеснік пракурора рэспублікі Глезераў у студзені 1937 года затрабаваў гэту справу ў парадку нагляду і спыніў яе.

Пры актыўным удзеле гэтага-ж Глезерава быў выключан з партыі пракурор Сеннескага раёна т. Зубчонак, які сігналізаваў аб контррэволюцыйнай шкодніцкай дзейнасці аднаго заклятага трацкіста. Былы нарсуддзя гэтага раёна т. Абушкевіч за выкрыццё гэтага трацкіста быў зняты з работы старшынёй Вярхоўнага суда Кудзельскім.

Шкодніцтва ворагаў народу ў сістэме Наркамюста вялося па «тэарэтычных» трацкісцка-бухарынскіх устаноўках выкрытага ворага народу Згодна гэтых «тэорый» адмаўлялся выхазаўчы бок дыктатуры пролетарыята. Дыктатура пролетарыята трактавалася толькі, як капы гвалт, і, у адпаведнасці з гэтым, адмаўлялася совецкае права наогул. Былы намеснік пракурора рэспублікі, а зараз «прафесар» прававога інстытута Гохман яшчэ ў 1928 годзе на пасяджэнні прэзідыума ЦВК БССР «абгрунтоўзаў» неабходнасць ліквідацыі судоў.

У адпаведнасці з гэтымі «ўстаноўкамі», кіраўніцтва Наркамюста не аддавала ніякай увагі рабоце юрыдычнага інстытута, адзінай ВНУ ў БССР, якая падрыхтоўвае кадры юрыстаў. Кадры выкладчыкаў інстытута засмечаны малакваліфікаванымі і палітычна неправеранымі людзьмі (Канаплін, Галанза і інш.). Адбору студэнтаў амаль ніякага не было. У выніку суд і пракуратура свежых падрыхтаваных кадраў амаль не атрымлівалі.

Для кіраўніцтва металычнай работай інстытута ў 1936 годзе Кудзельскі запрасіў «прафесара» Канапліна, уся «работа» якога зводзілася да атрымання зарплаты. Пад націскам грамадскасці Наркамюста Кудзельскі вымушан быў вызваліць ад работы гэтага «прафесара-метадыста».

Канаплін, аднак, не адзіны, якім Кудзельскі «ашчаслівіў» Наркамюст. На самай справе, паглядзім хто ўзначальвае аддзелы НКЮ.

Грамыка — начальнік аддзела натарыята—перацягнуты Кудзельскім з Чырвонага крыжа, дзе ён замешан быў у раскраданнях і інш. цёмных махінацыях. Грамыка — п'яніца і многажонец, удзельнічаў у п'янках разам з «артыстам» кукальнага тэатра Скульскім, асуджаным за разбэшчванне малагадовых да 10 год турэмнага зняволення.

Лодысеў Сяргей—заг. аддзелам кадыфікацыі—працуючы ў свой час у СНК—быў блізка звязан з адным шпіёнам, якога ў часе партыйнай чысткі 1929 года абараняў на старонках газеты «Совецкая Беларусь» (№ 263 за 19 лістапада 1929 года).

Дзятлоў — начальнік аддзела абароны і юрыдычнай дапамогі насельніцтву. Па ўласнаму прызнанню, ён да гэтага часу не ведае, што яму рабіць (пасля васьмі месяцаў работы на гэтай пасадзе!).

Герасімовіч — загадчык спецсектарам—у 1925 годзе затрымліваўся міліцыяй за хуліганства і панажоўшчыну, быў суддзім, швагер шкодніка, ворага народу, выкрытага ў Наркамгандлі.

Машыністка Якавіцкая вядзе важную перапіску, не будучы афіцыяльна дапушчана да яе. Муж яе асуджан за контррэволюцыйную дзейнасць.

Нядобра з кадрамі і ў Вярхоўным судзе. Толькі днямі партарганізацыя выкрыла двурушніка Зябкіна П. П., працаваўшага членам Верхсуда. Каля года працаваў таксама членам Верхсуда прыняты Кудзельскім Кішкурно А. П., які скрываў, што ў 1922 годзе выключаўся з партыі за бытавое разлажэнне і што ў 1927 годзе арыштоўваўся ў Маскве органамі НКВД. Па ініцыятыве Кудзельскага ў Вярхоўны суд былі прыняты на работу таксама трацкістка і польскі шпіён. Іх Кудзельскі затым паслаў для «ўмацавання» Слуцкага акрсуда, дзе яны і былі выкрыты.

Становішча з кадрамі ў нарсудах яшчэ горшае. Там, з прычыны «кіраўніцтва» Кудзельскага і Суханавай, лічыцца звычайным, што ў радзе выпадкаў суддзямі прадаўжаюць працаваць ужо выкрытыя ворагі народу, жулікі і інш. злачынцы.

Нарсуддзя ў г. Рэчыца Гаронак — былы эсэр—здзекваецца над совецкімі законамі, у часе атэстацыі выступаў з адкрытай антысовецкай прапагандай. Да гэтага часу ён працуе суддзёй, хоць па загаду лічыцца зняты з работы.

Яшчэ 4 ліпеня г. г. нарсуддзя 3-га ўчастка г. Менска Пагост загадам Суханавай за наглае парушэнне совецкіх законаў, сістэматычнае вынясенне неправасудных падложных прыгавароў зняты з работы. Гэта было апублікавана і ў друку. Але Пагост да гэтага часу прадаўжае працаваць суддзёй.

З 166 штатных пасад нарсуддзяў па рэспубліцы 10 месц нікім не замешчаны. 26 суддзяў падлягаюць вызваленню па атэстацыі, па кампраметуючых матэрыялах, як парушальнікі совецкіх законаў або проста па непрыгоднасці. Але да гэтага часу ўсе гэтыя людзі па-ранейшаму працуюць, таму што па тлумачэннях Кудзельскага і Суханавай, «іх няма кім замяніць».

Няма сумнення, што калі капнуць глыбей, то сярод суддзяў яшчэ нямала акажацца чужакоў у ліку тых, якія зараз лічацца палітычна праверанымі.

Аб тым, хто працуе сакратарамі ў судах ні Кудзельскі, ні Суханава, ні начальнік аддзела кадраў Лус не ведаюць і не прабавалі даведацца. Не дзіўна пасля гэтага, што сакратар нарсуда ў г. Гомелі — Вальфсон дэманстрацыйна адмовілася прымаць удзел у судовым пасяджэнні спецкалегіі.

Нельга інакш, як свядомае шкодніцтва, накіраванае на развал судовага апарата, разглядаць факт яўна незаконнага ўвядзення ставак зарплаты сакратарам судоў у БССР у два разы ніжэй, чым ва ўсіх астатніх саюзных рэспубліках. І Кудзельскі і Суханава многа гаварылі аб ліквідацыі гэтага шкодніцтва, але пакуль нічога практычна не зрабілі.

Цеснату і неўпарадкаванасць памяшканняў нарсудоў—гэту абстаноўку шкоднікі заведама стваралі для сістэматычнага парушэння судамі працэсуальных законаў. Зусім адсутнічаюць памяшканні для нарсудоў у Кіраўскім, Петрыкаўскім, Свяцілавіцкім і інш. раёнах. У той-жа час крэдыты на будаўніцтва і рамонт памяшканняў судоў у суме 400.000 рублёў у 1936 годзе не былі выкарыстаны. Факт незаконнага высялення слуцкага акруговага суда таксама ніколькі не трывожыў спакою Кудзельскага.

Замест большэвіцкай пастаноўкі пытанняў у ЦК КП(б)Б і ЦВК БССР аб недахопах у рабоце судовых органаў, у прыватнасці, у пытанні аб кадрах, аб фактах прамога шкодніцтва ў органах юстыцыі, Кудзельскі займаўся ўсхваленнем па адрасу ворагаў, пралезшых на кіруючыя пасты. Ён заўсёды дакладваў ім: «Пад Вашым большэвіцкім кіраўніцтвам... усё абстаіць добра». І не дзіўна, што за такую «карысную» работу ў НКЮ ён быў адзначан і вылучан на работу ў менскі горсовет па ініцыятыве аднаго буйнага польскага шпіёна. Мімаволі ўспамінаецца абураючы факт, калі ў кабінеце Кудзельскага, за партрэтам таварыша Сталіна быў знойдзен схаваны партрэт обер-бандыта Троцкага.

І яшчэ адзін факт. У 1934 годзе, пры разглядванні пытання аб адным трацкісце, які прабраўся ў кіраўніцтва Наркамюста, былы сакратар парткома Адлерштэйн наладжваў «вузкія» нарады з удзелам Глезерава і Кудзельскага, хоць абодва апошнія не з'яўляліся членамі парткома. Пытанне аб гэтым было замазана і нават не пастаўлена на абмеркаванне партыйнага сходу.

КАРПІК. АБУШКЕВІЧ. АБРАЖЭВІЧ.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Згодна паведамлення іспанскага міністэрства абароны, 3 верасня ў баях у сектары Пуэбла дэ Альбортон рэспубліканцы ўзялі ў палон 60 салдат мяцежнікаў і аднаго афіцэра. Захвачаны таксама дзве марціры, тры ручныя кулямёты, пяць вінтовак і вялікая колькасць ручных гранат.

У сектары Бельчытэ адбываліся жорсткія баі. Не гледзячы на супраціўленне мяцежнікаў, рэспубліканцы дом за домам ачышчалі горад ад мяцежнікаў. **3 верасня рэспубліканцы занялі Бельчытэ.** На вуліцах горада рэспубліканцы падабралі да 1.500 трупаў салдат мяцежнікаў. Рэспубліканцы захапілі ў палон некалькі сот салдат і вялікую колькасць боепрыпасаў.

Згодна вестак агенцтва Гавас, 3 верасня ваенныя дзеянні на арагонскім фронце сканцэнтраваліся ў трох сектарах: Медыяна, Пуэбло дэ Альбортон і Бельчытэ (на поўдзень ад Сарагосы). У сектары Медыяна мяцежнікі безрэзультатна імкнуцца атакаваць пазіцыі рэспубліканцаў, не гледзячы на вялікую колькасць артылерыі і авіяцыі, якую яны маюць.

У сектары Пуэбло дэ Альбортон рэспубліканцы выбілі некалькі груп мяцежнікаў, якія ўмацаваліся ў асобных дамах. Найбольш актыўныя дзеянні на працягу дня адбываліся ў раёне Бельчытэ.

***

2 верасня фашысцкая авіяцыя зноў бамбардзіравала паселішча Кулера на франка-іспанскай граніцы. Разбураны некалькі будынкаў і падпален склад бензіна. Чалавечых ахвяр няма.

2 верасня фашысцкая авіяцыя бамбардзіравала некалькі вёсак, размешчаных каля Барселоны.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Як паведамляе іспанскае міністэрства абароны, рэспубліканскія часці засталі знянацку атрад мяцежнікаў, які рабіў разведку ў сектары Гвадалахары. Мяцежнікам нанесены цяжкія страты.

На паўднёвы ўсход ад Мадрыда ў сектары Васіямадрыд рэспубліканцы занялі адну з высот, размешчаную на паўночны захад ад вёскі Кобертэрна (за 15 кіламетраў на паўднёвы ўсход ад Мадрыда).

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

У сектары Гранады мяцежнікі пры падтрыманні артылерыі імкнуліся атакаваць рэспубліканскія пазіцыі каля Ла Умбрыя. Атака была адбіта. Ярасныя баі вакол Сіера Тэхонера адбываліся 2 і 3 верасня. Сіера Тэхонера тры разы пераходзіла з рук у рукі і асталася ў руках рэспубліканцаў. Мяцежнікі панеслі вялікія страты.

У сектары Пеньярол (на паўднёвы захад ад Пасабланка) рэспубліканскія часці занялі важныя пазіцыі ў Сіера Тэхонера. 3 верасня рэспубліканская артылерыя інтэнсіўна абстраляла ваенныя аб'екты ў Бельмесе, Пеньярол і Пуэбло Нуэва. У размяшчэнні мяцежнікаў узніклі пажары. Мяцежнікі прымушаны былі пакінуць некалькі ліній сваіх акопаў.

АДКРЫТЫЯ ПРЫЗНАННІ ІТАЛЬЯНСКАГА ДРУКУ

РЫМ, 30 жніўня. (БЕЛТА). У апошнія дні фашысцкі друк з бязмежным цынізмам афішыруе італьянскую інтэрвенцыю ў Іспаніі. Газеты ўсімі мерамі падкрэсліваюць, што заняцце Сантандэра (горад на поўначы Іспаніі—на ўзбярэжжы Біскайскага заліва) справа рук італьянскіх рэгулярных часцей. З газет знік нават ранейшы тэрмін «добраахвотнікі». Адкрыта публікуюцца найменаванні італьянскіх дывізій, якія апэрыруюць на паўночным фронце, у тым ліку «чорныя стрэлы», «чорнае полымя» і «літорыо-ардыці».

Газеты паведамляюць таксама, што ў сувязі з заняццем Сантандэра камандзір адной з італьянскіх дывізій у Іспаніі прыслаў на імя Мусаліні тэлеграму, у якой гаворыцца: «Ваш загад выканан».

Якой цаной выканан гэты загад, дае некаторае ўяўленне паведамленне газеты «Пополо д'Італія», у якім указваецца, што пад Сантандэрам загінула 2.017 італьянцаў.

ПАДРЫЎНАЯ РАБОТА ТРАЦКІСЦКІХ БАНДЫТАЎ У ЗША

ВАЛЕНСІЯ, 3 верасня. (БЕЛТА). Роберт Майнор, член ЦК кампартыі ЗША, у гутарцы з журналістамі ў Барселоне ўказаў, што трацкісты ў ЗША ўзнялі кампанію супроць Іспанскай рэспублікі. Трацкістаў у ЗША вельмі мала, але Троцкага падтрымліваюць германскія і японскія арганізацыі, якія займаюцца шпіянажам. Трацкісцкая кампанія поўнасцю супадае з кампаніяй фашысцкага друку, у якім Троцкі ўзмоцнена супрацоўнічае. Трацкісты развілі сваю дзейнасць у соцыялістычнай партыі, забяспечваюць фашысцкі друк артыкуламі супроць іспанскага ўрада. Іх мэтай у Іспаніі з'яўляецца дабіцца таго, каб важакі фашысцка-трацкісцкага путча ў Барселоне змаглі працягваць сваю злачынную дзейнасць.

АНГЛІЙСКІ ЎРАД АБ СТАНОВІШЧЫ НА МІЖЗЕМНЫМ МОРЫ

ЛОНДАН, 3 верасня. (Інф. «Праўды»). Учарашняя нарада англійскіх міністраў аб становішчы на Міжземным моры працягвалася амаль цэлы дзень. На нарадзе былі прыняты наступныя рашэнні:

1. Узмацніць склад брытанскіх ваенна-морскіх сіл у заходняй частцы Міжземнага мора. 11-ты дывізіён эскадраных мінаносцаў (4 караблі) айчыннага флота атрымаў загад выйсці на падмацаванне брытанскіх морскіх сіл у заходняй частцы Міжземнага мора.

2. Склікаць у бліжэйшыя дні пасяджэнне кабінета. Звычайна «ў нармальныя часы» пасяджэнні кабінета аднаўляюцца толькі пасля сканчэння летніх адпачынкаў. Датэрміновае скліканне пасяджэння кабінета з'яўляецца ў англійскай практыцы сведкам сур'ёзнасці становішча.

3. Згадзіцца на французскую прапанову аб скліканні ў часе надыходзячай праз некалькі дзён сесіі Савета Лігі нацый у Жэневе канферэнцыі міжземнаморскіх дзяржаў.

Згодна французскай прапанове, гэта канферэнцыя павінна абмеркаваць пытанне аб калектыўных дзеяннях дзяржаў супроць піратаў. Французскі ўрад прапануе, каб ваенныя караблі міжземнаморскіх краін аказвалі дапамогу і абарону не толькі сваім камерцыйным параходам, але і абаранялі-б параходы адзін аднаго.

Канферэнцыю прапануюць склікаць на 12 або 13 верасня.

***

ЛОНДАН, 3 верасня. (БЕЛТА). Згодна вестак агенцтва Рэйтэр, англійскі ўрад не толькі ахвотна прыняў прапанову Францыі аб скліканні ў Жэневе канферэнцыі міжземнаморскіх дзяржаў для абмеркавання мерапрыемстваў па ўзмацненню абароны суднаходства ў Міжземным моры, але і сам мае намер унесці на гэтай канферэнцыі важныя прапановы.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ: НА ЗДЫМКУ: пажар у Цяньцзіне, выкліканы бамбардыроўкай японскіх захватчыкаў. (СФ).

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

Баі ў Шанхайскім раёне

ШАНХАЙ, 4 верасня. (БЕЛТА). Пасля васьмідзённага перапынку 3 верасня аднавіліся ваенныя дзеянні непасрэдна ў Шанхаі. У 10 гадзін раніцы група кітайскіх снайпераў (каля 100 чалавек) абстраляла з правага берага ракі Вампу, у раёне Путун, японскія ваенныя судны і японскае консульства. У адказ на гэта японцы выслалі ў Путун два катэры. З абодвух бакоў была адкрыта артылерыйская стральба. Кітайская артылерыя абстрэльвала японскія ваенныя судны і заняты японцамі раён Хонк'ю. Японская артылерыя абстрэльвала Путун. Тры снарады папалі ў японскае консульства. Загарэліся склады і докі ў Люцзячаі. Вялікі пажар узнік каля прыстані японскага канцэрна Міцуі.

3 верасня кітайскія войскі прадпрынялі вялікую атаку з раёна на паўночны захад ад Сяочуанша. У раёне Усуна японскія войскі атакавалі кітайскія пазіцыі, якія знаходзяцца паміж універсітэтам «Тунцзі» і мястэчкам Бейцзетан. У 10 гадзін раніцы ў гэтым пункце адбыўся рукапашны бой.

Налёты японскай авіяцыі на мірныя гарады

ШАНХАЙ, 4 верасня. (БЕЛТА). Японская авіяцыя па-ранейшаму робіць налёты на асобныя гарады Унутранага Кітая. Згодна вестак кітайскіх газет, 3 верасня 12 японскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Ханчжоу (правінцыя Чжэцзян), але былі хутка адагнаны кітайскай авіяцыяй. Два разы японскія самалёты рабілі налёт на Тайюань (сталіца правінцыі Шаньсі). Тут самалёты былі абстраляны зенітнай артылерыяй.

Згодна вестак агенцтва Сентрал Ньюс, два японскія ваенныя судны і адзін авіяносец 2 верасня з'явіліся ў заліве Сяншань, на поўдзень ад горада Нінбо, у правінцыі Чжэцзян.

Ваўкі ў авечай шкуры

ТОКІО, 4 верасня. (БЕЛТА). Звычайна пры адкрыцці сесій японскага парламента ў троннай прамове імператара не ўказваюцца канкрэтныя злабадзённыя пытанні. Аднак, сёння ў троннай прамове з прычыны ўрачыстага адкрыцця 72-й надзвычайнай сесіі парламента прыведзен вядомы па многіх дэкларацыях урада японскі пункт гледжання на японa-кітайскі «канфлікт». «Канфлікт», згодна гэтага пункта гледжання, выкліканы Кітаем, які «не разумее сапраўдных намераў японскай імперыі і звярнуўся да неабгрунтаваных правакацый». Цяперашнія дзеянні японскіх узброеных сіл у Кітаі, гаворыцца далей у прамове, — маюць толькі адну мэту — дабіцца «перагляду пазіцыі Кітайскай рэспублікі і хуткага ўстанаўлення міру ва Ўсходняй Азіі».

Злосны японскі вымысел

Распаўсюджваемае адной такійскай газетай паведамленне, быццам дзве совецкія канаперкі 25 жніўня высадзілі на маньчжурскім беразе Усуры каля паселішча Юэцзянчэн, недалёка ад Хуліна, 35 чырвонаармейцаў, якія захапілі і павялі з сабой шмат жыхароў і гандляроў, ратаваўшыхся ад бандыцкага атрада, напаўшага ў гэты час на паселішча з другога боку, з'яўляецца злосным і правакацыйным вымыслам, у якім няма ні аднаго слова праўды. ТАСС.

ВОДГУКІ ЗАМЕЖНАГА ДРУКУ НА ПІРАЦКІЯ НАЛЕТЫ ПАДВОДНЫХ ЛОДАК

АНКАРА, 3 верасня. (БЕЛТА). Усе турэцкія газеты змяшчаюць паведамленне аб новым пірацкім налёце «невядомай» падводнай лодкі, патапіўшай учора ў грэчаскіх водах яшчэ адзін совецкі параход. Журналіст Ялман у газеце «Тан» прысвячае перадавы артыкул выкрыццю правакацыйных мэтаў фашысцкіх піратаў.

Падкрэсліваючы факт усеагульнага абурэння патапленнем совецкіх суднаў, якое ахапіла ўвесь Совецкі Саюз, і ўказваючы, што нагласць фашысцкіх піратаў магла дасягнуць такіх размераў толькі пры мяккацеласці краін заходняй дэмакратыі, аўтар бачыць адзіны шлях да спынення гэтых правакацый у дзейсным калектыўным адпоры агрэсарам.

***

ПАРЫЖ, 4 верасня. (БЕЛТА). Рад французскіх газет — «Пці парыз'ен», «Эвр», «Попюлер», «Пары міді» і інш. — перадаюць расказ каманды «Тимирязева» аб акалічнасцях патаплення судна фашысцкімі піратамі ў Міжземным моры. «Попюлер» піша:

«Адно цяпер даставерна вядома — гэта тое, што італьянскае судно кружыла вакол «Тимирязева» у разведчых мэтах, а паколькі ў Франко няма падводных лодак, то ясна, што італьянская падводная лодка патапіла совецкае судно».

«Эвр» заканчвае перадачу расказа капітана Рындюка заўвагамі: «Усяму свету цяпер вядома, дзе знаходзяцца піраты».

***

ЛОНДАН, 3 верасня (БЕЛТА). Ліберальная газета «Манчэстэр гардыян», каменціруючы піратства ў Міжземным моры, у перадавым артыкуле піша, што можна не сумнявацца ў тым, што рашэнне генерала Франко пусціцца ў небяспечную ігру нястрымнай вайны супроць нейтральнага суднаходства было прынята па прамому загаду Італіі.

Газета настойвае на абавязковым канвіраванні гандлёвых параходаў ваеннымі суднамі і заяўляе, што трэба паказаць Італіі, што яна не мае права здзекавацца над міжнароднымі пагадненнямі і пагарджаць усімі прынцыпамі міжнароднага права і справядлівасці.

ПРАСЛЕДВАННЕ ПОЛЬСКАГА НАСЕЛЬНІЦТВА Ў ДАНЦЫГУ

ВАРШАВА, 1 верасня (БЕЛТА). Прыгнечанне гітлераўцамі палякаў у Данцыгу выклікала вялікае абурэнне польскай грамадскасці і большасці польскіх газет. Нават германафільская газета «Час» прымушана сёння ў перадавым артыкуле пад загалоўкам «Шкодная палітыка Данцыга» патрабаваць ад данцыгскага сената (урада) спынення «беззаконнага антымаральнага абыходжання з данцыгскімі палякамі».

Апазіцыйны друк выказваецца значна больш рэзка, звязваючы стварыўшаеся становішча польскага насельніцтва ў Данцыгу з палітыкай польскага міністра замежных спраў Бека.

Цэнтральны орган эндэкаў (нацыянал-дэмакратаў) «Варшаўскі дзённік народовы» піша: «Хто-ж іншы, як не польскі ўрад, у апошні час быў галоўным пасобнікам знішчэння ўплыву Лігі нацый на ўнутраныя адносіны ў вольным горадзе? Толькі-ж дзякуючы Варшаве гітлераўцы змаглі ўстанавіць сваю партыйную манаполію ў Данцыгу! І вось цяпер наступіла расплата ў выглядзе такой беспарамоннасці ў адносінах да Польшчы і польскай нацыянальнай меншасці ў Данцыгу!»

КАНФЛІКТ НА ПОЛЬСКА-ЛІТОЎСКАЙ ГРАНІЦЫ

КАЎНАС, 4 верасня. (БЕЛТА). На польска-літоўскай граніцы адбыўся новы пагранічны канфлікт. Як паведамляе газета «Лietувос Айдас», атрад польскіх пагранічнікаў колькасцю ў 7 чалавек перайшоў у раёне Бервіжскага вострава на возеры Галадусь (недалёка ад мястэчка Лоздзея) польска-літоўскую граніцу і, арыштаваўшы літоўскага пагранічніка, выставіў на літоўскай тэрыторыі пост з двух салдат.

Пры з'яўленні атрада літоўскай пагранічнай аховы палякі ўдаліліся, узяўшы з сабой літоўскага пагранічніка.

НА ПОШУКІ САМАЛЁТА „Н-209“

ПАЛЁТЫ ВІЛКІНСА

НЬЮ-ЁРК, 3 верасня. (БЕЛТА). Прыляцеўшы 1 верасня ў Аклавік (Паўночнае ўзбярэжжа Канады) вядомы амерыканскі палярны даследчык Вілкінс 2 верасня зляцеў у пункт—148 градусаў заходняй даўгаты і 83 градусы паўночнай шыраты з поўным грузам гаручага. 2 верасня Вілкінс зрабіў пасадку на востраве Бартэр, дзе ён чакае паляпшэння надвор'я.

У АРКТЫЦЫ ДРЭННАЕ НАДВОР'Е

Апошнія два дні (3—4 верасня) ў Арктыцы стаяла дрэннае надвор'е. Як у совецкім, так і ў амерыканскім сектарах была суцэльная воблачнасць. Аэрадром на востраве Рудольфа, як і ўвесь архіпелаг зямлі Франца-Іосіфа, быў закрыт шапкай густога туману. Дрэннае надвор'е затрымала самалёты «Н-170», «Н-171» і «Н-172» экспедыцыі Героя Совецкага Саюза тав. Шэвелёва на мысе Жэланія.

Усе ўдзельнікі экспедыцыі здаровы. Самалёты — у поўным парадку. Як толькі надвор'е палепшыцца, паветраная экспедыцыя вылеціць на востраў Рудольфа, а адтуль на пошукі самалёта «Н-209».

4 верасня лётчык тав. Грацыянскі на лятаючай лодцы «Н-207» зрабіў пералёт з бухты Амбарчык на мыс Шміхта. Тав. Грацыянскі па радыё звязаўся з ледаколам «Красин», які знаходзіцца ў амерыканскім сектары Арктыкі.

САМАЛЁТ тав. ГАЛАВІНА ПРЫЛЯЦЕЎ У ДУДЗІНКУ

Згодна паведамлення Галоўпаўночморшляху, 3 верасня ў 16 гадзін самалёт «Н-206» Героя Совецкага Саюза тав. Галавіна пераляцеў з сяла Самарава на Обі ў Дудзінку. У Дудзінцы экіпаж самалёта астаўся на начоўку. (БЕЛТА).

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Урачыстае пасяджэнне комсамольскага актыва г. Менска, прысвечанае XXIII Міжнароднаму юнацкаму дню, адбудзецца сёння, 5 верасня, у 7 гадзін вечара, у памяшканні Беларускага дзяржаўнага тэатра.

Даклад аб XXIII Міжнародным юнацкім дні зробіць прадстаўнік КІМ'а т. Камароў.

Білеты па горрайкомах ЛКСМБ.

МЕНГАРКОМ ЛКСМБ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Гукавы кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

Засл. артыст рэспубл. М. ЖАРАЎ у ролі Меншыкава

СЁННЯ і ШТОДЗЕННА новы гукавы мастацкі гістарычны фільм

ПЁТР ПЕРШЫ

НА ЛЕТНЯЙ ЭСТРАДЗЕ КАНЦЭРТНАЕ АДДЗЯЛЕННЕ.

КАСА адкрыта з 12 г. дня.

Пачатак сеансаў:

дадатковы	3.45
1	5.30
2	7.20
3	9.15
4	11

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР. тэл. 24-905

11 ВЕРАСНЯ

АДКРЫЦЦЁ СЕЗОНА 1937—1938 г.

Прымаюцца заяўкі на пастаянныя месцы.

Падрабязнасці ў фішах.

Памяшканне Дзяржаўнага Яўрэйскага тэатра БССР. (Тэл. 24-122)

Адкрыццё зімовага сезона Дзяржаўнага тэатра МУЗКАМЕДЫІ БССР

5, 6, 7, 8 верасня

МІЛЕКЕР

„НИЩИЙ СТУДЕНТ“

Аперэта ў 3-х дзеях.

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» НА ДАЛЕКІМ УСХОДЗЕ

Дзіцячы гукавы кінотэатр КАРЛ БРУНЕР

ДЗЯРЖЦЫРК

Парк імя Горкага (тэл. 22-725).

ЗАКРЫЦЦЁ СЕЗОНА

5, 6 верасня апошнія прадстаўленні

палёт у мяшку з завязанымі вачыма на амерыканскім турніку— 4 ДОРЭН

Рэкордныя трукі — 4 СОКАЛ — крафт-жанглёры

ЦХАМЕЛІДЗЕ дрэсіраваныя сабачкі.

КАЎКАЗСКІ ЭЦЮД пад кіраўніцтвам М. Д. АНІСІМАВА і шмат іншых нумароў.

Пачатак у 9 гадзін вечара.

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» ЗДРАДНІЦТВА МАРВІНА БЛЕЙКА

Гукавы кінотэатр «Спартак» Усходні фільм «ГЮЛІ» (Нямы варыянт)

МЕНДАРБУДУ ПАТРЭБНЫ КОЛЬШЧЫКІ КАМНЯ.

Звяртацца: Менск, Пляц Волі, д. № 2.

У аддзел аб'яў званіце па тэл. 21-845

КОГІЗ Беларускае аддзяленне г. Менск.

ВА ЎСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ КОГІЗ'а Ў МЕНСКУ І РАЁНАХ

ЁСЦЬ У ПРОДАЖУ СЛОЎНІКІ

АНГЛА-РУСКІ СЛОЎНІК.

Пад рэд. А. Д. МІЛЕРА. Выд. «Совецкая Энцыклапедыя». 1937 г. Цана ў/п 7 р.

У слоўніку каля 30.000 слоў з указаннем вымаўлення ў інтэрнацыянальнай фанетычнай транскрыпцыі.

ФРАНЦУЗСКА-РУСКІ СЛОЎНІК.

Для няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школы. Склала В. В. Патоцкая. Выд. «Совецкая Энцыклапедыя». 1937 г. Цана ў/п 5 руб.

У слоўніку каля 20.000 слоў з дадаткам кароткай граматыкі ў табліцах.

У выпадку адсутнасці слоўнікаў у раённых магазінах КОГІЗ'а пасылайце заказы па адрасу: Менск, Совецкая, 50, Беларускае аддзяленне КОГІЗ'а.

КОГІЗ Беларускае аддзяленне г. Менск.

ВА ЎСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ І КІЁСКАХ КОГІЗ'а Ў МЕНСКУ І РАЁНАХ ПРАДАЮЦЦА НАСТУПНЫЯ КНІГІ:

СТАЛІН І. В.—Аб недахопах партыйнай работы і мерах ліквідацыі трацкісцкіх і іншых двурушнікаў. Даклад і заключнае слова на Пленуме ЦК ВКП(б) 3—5 сакавіка 1937 г. Партвыд 1937 г. Цана 15 кап.

МОЛАТАЎ В. М. — Урокі шкодніцтва, дыверсіі і шпіянажа японa-нямецка-трацкісцкіх агентаў. Партвыдат. 1937 г. Цана 30 кап.

ПАМЯТАЦЬ і НІКОЛІ НЕ ЗАБЫВАЦЬ

Купляйце, чытайце, вывучайце кнігі аб метадах работы двурушнікаў, шпіёнаў і дыверсантаў.

ВЫШЫНСКІ А. — Некаторыя метады шкодніцка-дыверсійнай работы трацкісцка-фашысцкіх разведчыкаў. Партвыдат. 1937 г. Цана 20 кап.

ШПІЯНАЖ КАПІТАЛІСТЫЧНЫХ ДЗЯРЖАЎ. Зборнік артыкулаў Уранава, Закоўскага, Роуна і інш. Мал. Гвардыя. 1937 г. Цана 2 р.

ПАСТУПАЕ Ў ПРОДАЖ:

ЗАМЕЖНАЯ БУРЖУАЗНАЯ РАЗВЕДКА І КОНТРРАЗВЕДКА

Зборнік артыкулаў. Выд. Дзяржвыдата БССР. 1937 г.

ПАТРАБУЙЦЕ пералічаныя кнігі ва ўсіх кніжных магазінах КОГІЗ'а.

СЛУХАЙЦЕ РАДЫЁЛЕКЦЫІ ЗАВОЧНАЙ ПАРТВУЧОБЫ

ІНСТЫТУТА МАСАВАГА ЗАВОЧНАГА НАВУЧАННЯ ПАРТАКТЫВА ПРЫ ЦК КП(б)Б

ПРАЗ МЕНСКУЮ РАДЫЁСТАНЦЫЮ РВ-10 у ВЕРАСНІ 1937 г.

Час перадачы 18 гадз. 30 мін.

Цыкл лекцый для агітатараў (па трансляцыі з Масквы) 7, 17, 19 і 27 верасня.

Бягучая палітыка (па трансляцыі з Масквы) 2, 4 і 21 верасня.

ДЫРЭКЦЫЯ.

УСІМ СПАЖЫЎЦАМ ЛАБАРАТОРНАГА АБСТАЛЯВАННЯ І ХІМІЧНЫХ РЭАКТЫВАЎ.

База лабараторнага абсталявання і рэактываў Белаптэкакіраўніцтва паведамляе ўсе зацікаўленыя арганізацыі Беларусі аб неабходнасці падачы

ЗАЯВАК ЗАКАЗАЎ

на лабараторнае абсталяванне і рэактывы 1938 г.

Заяўкі складаюцца па ніжэйуказаных формах і адсылаюцца базе лабараторнага абсталявання (Менск, Совецкая, 71).

Прадзельным тэрмінам для падачы спажыўцамі сваіх заявак устанаўляецца 18 верасня 1937 г.

Заяўкі, паступіўшыя пасля 18 верасня, у план снабжэння ўключаны не будуць.

БЕЛАПТЭКАКІРАЎНІЦТВА.

Форма заказа на лабараторнае абсталяванне

Каму: Базе лабараторнага абсталявання і рэактываў Белаптэкакіраўніцтва, Менск, Совецкая, 71.

Ад каго . . . .

(назва і адрас спажыўца-заказчыка)

1) У сістэму якога наркамата ўваходзіць . . . . . .

2) Якую галіну прамысловасці абслугоўвае . . . . . .

3) Адрас для груза . . . .

4) Адрас для пісем . . . .

5) Р/рах. № . . . . банку.

ЗАКАЗ

Просім прыняць гэты заказ на лабараторнае абсталяванне на 1938 год.

№ № п/п	Назва лабараторнага абсталявання, яго характарыстыка і размеры (строга ў алфавітным парадку)	УСЯГО (Колькасць)	Патрэбнасць на 1938 г. у тым ліку па кварталах: I Кольк.	II Кольк.	III Кольк.	IV Кольк.

Гэты заказ, пасля вашага пацвярджэння, з'яўляецца для нас абавязковым і ў адносінах колькасці заказваемага носіць характар дагавора з усімі вынікаючымі з яго наследствамі.

М. П. Подпіс спажыўца-заказчыка (адказных асоб).

На рэактывы — па такой-жа форме асобна.

Уп. Галоўлітбела № К—3036. Друкарня «Звязды». Менск, Совецкая, 63. К., Б., Б.,